

UAB

Universitat Autònoma de Barcelona

Institut de Ciències de l'Educació

MEMÒRIA

2009

Bellaterra (Cerdanyola del Vallès), març de 2010

ÍNDEX

Introducció	3
1. Àmbit de formació permanent del professorat d'educació infantil, primària, secundària i d'altres professionals de l'educació	
Formació permanent del professorat: plans de zona (PFPZ), Sant Pau, cicles formatius, normalització lingüística.....	6
Postgraus i màsters.....	13
Formació inicial del professorat de secundària	14
2. Àmbit de programes i tasques per a la UAB	
Universitat d'Estiu de l'Autònoma.....	17
Cursos per a la gent gran	17
Programa Argó, de la secundària a l'Autònoma	19
Campus Ítaca	22
3. Àmbit de la recerca i la innovació educativa	
Recerca i estudis.....	26
Innovació de la formació permanent del professorat.....	33
Projectes singulars.....	39
Formació del professorat interí.....	52
Premis	53
Fòrum Plèiades	53
Congressos i jornades.....	54
4. Àmbit de serveis, organització i gestió	
Edició de llibres i revistes.....	59
Servei de Mitjans Audiovisuals i Multimèdia.....	61
Relacions institucionals (externes).....	66
Personal	67

INTRODUCCIÓ

La memòria de l'ICE de la UAB és un document, que pretén presentar l'activitat que s'hi duu a terme de manera regular durant tot un any.

Es parteix d'una planificació prèvia que es veu enriquida amb totes aquelles noves propostes que van arribant a la institució i a què cal donar sortida

En la memòria de l'any passat parlàvem de *consolidació* com a leit-motiv de la trajectòria de l'ICE al llarg de l'any 2008. Si haguéssim de triar un terme per al 2009, potser escolliríem *responsabilitat institucional*. En efecte, una de les prioritats d'aquesta etapa ha estat l'enfortiment de les estructures organitzatives i de les relacions internes i externes

En consonància amb aquesta intenció, uns dels esdeveniments més importants de l'any 2009 han estat, per un costat, la renovació del Consell d'Institut, amb la presència de la rectora en la primera sessió de treball i, per l'altre, la convocatòria de la Comissió Executiva, segons allò que preveu el Reglament de l'ICE.

De les accions que duu a terme la institució, voldríem remarcar en aquesta presentació algunes de les fites que hem assolit en diversos projectes estratègics:

- Pel que fa a la formació de formadors, podem destacar dues vessants:
 - a. el procés de reestructuració i reordenació dels equips, que s'havia iniciat el 2008 i que continuarà durant el 2010, i
 - b. el treball sobre competències, que ha centrat la feina dels nostres equips
- Dins de la vessant d'experiències innovadores que endega l'ICE, cal destacar les xarxes d'IES i d'escoles novelles.
- La Universitat d'Estiu de l'Autònoma del 2009 ha arribat als 1270 inscrits, amb una oferta de 80 activitats, que han tingut lloc al campus de Bellaterra, a Barcelona i a Sabadell.
- En el marc del programa Argó s'han convocat per primera vegada els premis corresponents a la categoria de treballs de síntesi i projectes de cicles formatius de grau superior (CFGS)
- Pel que fa al programa Ítaca, cal esmentar dues novetats que hi estan relacionades:
 - a. l'encàrrec d'un estudi sobre l'impacte de l'experiència en l'alumnat i en els centres que hi han pres part durant aquests anys, i
 - b. la creació d'un programa de beques-salari finançat pel Banc Santander per a cursar estudis universitaris.
- El programa Espurn@ ha seguit creixent i consolidant-se, amb la incorporació de noves seccions i de més usuaris. Les dues activitats més destacades han estat el curs semipresencial de formació de formadors i la Primera Jornada Espurn@.

- Els dies 7, 8 i 9 de setembre s'han celebrat les XXVes Jornades Pedagògiques sobre l'Ensenyament del Francès amb més de 300 participants. Cal esmentar que es tracta de les jornades més antigues de l'ICE i, de ben segur, d'una de les trobades d'aquesta mena que fa més anys que se celebren
- Gairebé els mateixos dies que les Jornades de Francès, es va desenvolupar a Barcelona el 8è Congrés Internacional sobre l'Ensenyament de les Ciències amb més de 700 inscrits, més de 450 dels quals procedien de l'estranger. En el decurs del Congrés es va rebre la notícia que la revista "*Enseñanza de las Ciencias*" s'havia inclòs en el Social Sciences Citation Index.
- Els Serveis Multimèdia Institucionals ha produït i realitzat 24 produccions audiovisuals, entre documentals, reportatges, vídeos de divulgació científica i entrevistes; entre aquestes produccions cal remarcar els tres vídeos que es van fer amb motiu del 40è aniversari de la UAB, el de presentació de la candidatura de l'Autònoma en el concurs de Campus d'Excel·lència i la sèrie "Pren nota".

Pel que fa al professorat d'educació infantil, primària i secundària amb dedicació a l'ICE, malgrat que s'han produït dues baixes en les comissions de servei, la de Pilar Garcia per jubilació i la de Jordi Canelles a petició pròpia, només s'ha produït una nova incorporació la de Carmina Pinya, ja que el Departament d'Educació ha retallat en conjunt, l'adjudicació de comissions de servei. Pilar Garcia continua vinculada al projecte Ítaca, del qual ha passat a ser-ne coordinadora Christiane Guirao .

D'altra banda el Departament d'Educació va iniciar a l'estiu del 2009 una reestructuració interna, en àrees que afecten directament l'ICE. La desaparició de la Direcció General d'Innovació i la segregació de les seves competències i els nous nomenaments representen, si més no, un canvi d'interlocutors i d'orientacions. En l'àmbit de l'administració educativa volem destacar també els projectes de col·laboració iniciats amb alguns dels serveis territorials.

Durant l'any 2009 s'ha produït, finalment, una de les notícies més esperades a l'ICE, la fi dels cursos del Certificat d'aptitud pedagògica (CAP), un fet que per a nosaltres constitueix la culminació natural d'un procés.

Bellaterra (Cerdanyola del Vallès), març de 2010

1. ÀMBIT DE FORMACIÓ PERMANENT DEL PROFESSORAT D'EDUCACIÓ INFANTIL, PRIMÀRIA, SECUNDÀRIA I D'ALTRES PROFESSIONALS DE L'EDUCACIÓ

- Formació permanent del professorat: plans de zona (PFZ), Sant Pau, cicles formatius, normalització lingüística
- Postgraus i màsters
- Formació inicial del professorat de secundària

La formació permanent del professorat es planteja com una eina per a assolir la innovació en l'activitat escolar, que faci possible la millora i la transformació de la pràctica docent en els centres educatius.

- **Formació permanent del professorat d'educació infantil, primària i secundària (ESO, batxillerat, cicles formatius de formació professional)**

L'oferta formativa es planifica a partir dels elements següents: a) la reflexió institucional quant a l'experiència acumulada en formació; b) l'anàlisi dels resultats de les recerques, innovacions i experimentacions educatives que coordina l'ICE, i c) el treball dels grups de formadors i formadores que, mitjançant processos d'autoformació, dissenyen, estructuraven i planifiquen els continguts i elaboren els materials.

L'ICE dissenya i proposa diverses activitats de formació que, amb relació al context en què es desenvolupen, es poden dur a terme en el mateix centre amb el professorat del centre o en una zona amb la participació del professorat de diversos centres. Pel que fa a les modalitats, s'organitzen cursos, seminaris, conferències, trobades pedagògiques, grups de treball i assessorament a centres educatius sobre els temes següents:

- Aspectes referents als processos comunicatius d'aprenentatge.
- Aspectes d'actualització didàctica i científica de les diverses àrees curriculars.
- Programes específics: educació infantil, el currículum basat en competències, la convivència i gestió de conflictes, l'educació en valors, comunicació i creixement personal, la pedagogia sistèmica, l'ús didàctic de les TIC, la intervenció en el centres educatius, la transferència de la formació etc.
- Normalització lingüística.

Per a poder donar una resposta formativa que s'adeqüi al projecte i al *discurs* institucional, l'ICE desenvolupa el Programa d'Innovació de la Formació Permanent del Professorat, que té un paper clau en el desenvolupament de totes les activitats que es duen a terme.

Durant el curs 2008-2009 i fins al mes de desembre de 2009 s'han organitzat un total de 346 activitats, de les quals 22 són jornades o trobades, i amb la participació de 7.247 ensenyants.

La majoria d'aquestes activitats estan incloses en el Pla de formació permanent del Departament d'Educació de la Generalitat de Catalunya.

Pla de formació permanent de zona

El Pla de formació permanent de zona (PFZ) té com a finalitat recollir, coordinar, ordenar i sistematitzar les necessitats específiques del professorat, dels centres i les del mateix sistema educatiu de manera que cada ensenyant pugui rebre una oferta àmplia i coherent de propostes per a actualitzar i millorar la seva activitat docent i l'organització dels centres.

Els PFZ tenen un marc d'actuació basat en criteris descentralitzadors i participatius, per tal de poder adequar-se a les necessitats pròpies de cada comarca o zona. El funcionament dels PFZ es fa a través d'una comissió en la qual, a més de l'ICE, hi ha representants dels centres educatius, dels Serveis Educatius, dels Serveis Territorials d'Educació, dels ajuntaments i de les entitats o institucions que fan formació, i estan presidits per la Inspecció de la zona. Les activitats es desenvolupen en diferents modalitats: cursos, seminaris, tallers, conferències, trobades pedagògiques, grups de treball i assessorament a centres educatius.

El replantejament dels plans de formació de zona, arran de la creació dels Serveis Educatius (SE), ha comportat necessàriament una reconsideració de les funcions que hi desenvolupa l'ICE de la UAB. Creiem que després de l'experiència d'aquests darrers cursos i davant de la generalització del procés ens trobem en un bon moment per a analitzar-ne els resultats i les perspectives de futur.

La nostra llarga trajectòria de col·laboració amb els centres de recursos pedagògics (CRP) i d'actuació en el territori ha facilitat una bona comunicació bidireccional per a endegar, enfortir i fer créixer tant la formació permanent en els diferents territoris com els equips de personal formador. Aquesta relació constant ha permès integrar en els equips professorat amb bones pràctiques de molts llocs, com queda palès amb la diversitat territorial dels membres que constitueixen els diferents grups de personal formador de la institució.

En aquest temps de transició, a l'ICE de la UAB hem continuat fent un treball conjunt amb els SE intentant explorar i ajustar quin ha de ser el nostre paper.

Durant el curs 2008-2009 s'ha col·laborat amb propostes formatives vinculades a la zona, assessorant el SE en el disseny d'activitats de formació davant de necessitats educatives emergents. S'ha donat suport a diversos SEs davant la necessitat d'una formació sobre el currículum per competències. I, finalment, s'han assessorat els SE de Les Corts, Gràcia, Horta-Guinardó, Bages, Berguedà, Santa Coloma de Gramenet, Mataró, el Masnou, Pineda, Badalona, Sant Adrià del Besòs, Sant Cugat del Vallès, Sabadell, Terrassa, Montcada i Reixac.

Amb el SEs de Badia del Vallès, Cerdanyola del Vallès i Rubí s'ha assessorat i participat de forma directa en iniciatives formatives dissenyades a cadascuna de les zones amb la intenció d'afavorir grups dinamitzadors als centres davant el nou repte didàctic que implica el desenvolupament de competències.

Oferta pròpia de l'ICE

Formació permanent del professorat a Sant Pau

L'ICE du a terme un programa propi d'activitats de formació, amb el propòsit de contribuir i respondre de manera satisfactòria a les necessitats formatives d'ensenyants de totes les etapes educatives i respondre-hi, i de propiciar activitats innovadores, de debat i d'actualització.

L'oferta formativa és el reflex de dues constants de l'ICE de l'Autònoma: la decisió de mantenir una presència a Barcelona ciutat i la voluntat d'endegar una política pròpia complementària —però no subsidiària— dels plans de zona. Per dur-ho a terme, disposem, com en anys anteriors, dels locals de la Casa de Convalescència de l'Hospital de Sant Pau i del suport de la Subdirecció General de Formació i Desenvolupament de Personal Docent del Departament d'Educació de la Generalitat de Catalunya.

Les activitats adopten diverses modalitats: cursos i seminaris, cicles de conferències, tallers, conferències tertúlia, trobades, jornades, etc.

Nivell educatiu, programa	Nombre d'activitats	Nombre d'inscripcions	Nombre d'assistents
Infantil, primària	4	88	79
Secundària	7	264	254
Internivells	10	206	180
Jornades, trobades	11	1.591	1.399
Programa de Normalització Lingüística	5	85	77
Total	37	2.234	1.989

Educació infantil i primària

El projecte presentat per a les etapes d'infantil i primària es concreta en una oferta d'activitats de formació organitzades en espais segons la intencionalitat i segons el professorat a qui van dirigides. És una proposta oberta al professorat en actiu i dona formació en diferents àmbits.

- Espai d'Intervenció Educativa
- Espai de Desenvolupament Personal i Professional i de Benestar Docent
- Espai Família-Escola
- Espai de Formació de Mestres Novells (2n any)
- Espai d'Acompanyament a Escoles de Nova Creació

Educació secundària

Les propostes formatives presentades per a l'educació secundària giren entorn de les temàtiques següents:

- Actualització científicodidàctica
- Actualització didàctica. Gestió d'aula i avaluació. Treball per competències
- Utilització didàctica de les TIC+C (tecnologies de la informació, la comunicació i la cooperació)
- Escola inclusiva: diversitat i multiculturalitat
- Convivència i gestió docent
- Benestar professional
- Formació per a professorat novell

De les activitats dutes a terme en aquest curs, destacariem:

- Els espais Temps de Lectures i Temps de Mirades, com una possibilitat de participació en forma de tertúlia sobre temàtiques suggerides en lectures diverses. Han estat unes activitats molt valorades i amb interès demostrat de continuïtat.
- L'enfortiment de la formació del professorat de l'educació infantil de 0 a 6 anys a través d'activitats sobre emocions i valors, imaginació i motivació i les relacions família-escola, molt ben valorades i amb molta participació.
- El manteniment i l'increment de la formació en relació amb l'ús didàctic d'Internet i l'elaboració de material didàctic amb eines informàtiques i telemàtiques, especialment en l'àmbit de les ciències experimentals.
- La Trobada del professorat de Formació i Orientació Laboral.
- La XI Trobada d'Atenció Integradora de la Diversitat a l'ESO, que es consolida plenament en la programació anual de Sant Pau.
- La III Trobada dels Ensenyaments Professionals de la Química .
- III Trobada sobre Semiimmersió a Catalunya.
- Les XXVes Jornades Pedagògiques sobre l'Ensenyament del Francès
- II Trobada del Professorat d'Educació Física
- L'acord de col·laboració amb l'Associació Seminari Permanent de Ciències Naturals (ASPCN) per dur a terme, tres activitats amb més d'un centenar d'assistents.

- Les IV Jornades Estatals de Matemàtiques.
- Les Jornades d'Educació en Valors
- La II Trobada de Professorat d'Educació Física
- La I Jornada sobre Experiències Innovadores en centres de secundària
- La II Jornada sobre l'Educació Musical a l'ESO
- Les competències, un moment per millorar la qualitat de l'educació
- L'actualització pedagògica i professional del professorat d'alemany

Cicles formatius

El Departament d'Educació va assignar, ja fa uns quants anys, una distribució de responsabilitats formatives de cada ICE per famílies. En el nostre cas tenim competències formatives sobre les famílies professionals d'administració, comerç i química. Tradicionalment també treballem temes de relació empresa-treball i activitats adreçades al professorat de formació i orientació laboral (FOL).

Des de ja fa uns cursos la formació permanent del professorat de formació professional es gestiona i s'acorda amb la Direcció General de Formació Professional i Educació Permanent del Departament d'Educació de la Generalitat de Catalunya.

La formació del professorat d'FP constitueix un dels àmbits de treball més consolidats i amb més tradició del nostre ICE. En concret, el curs 2008-2009 s'han dut a terme 27 activitats de formació, incloent-hi dues jornades adreçades específicament al professorat de formació i orientació laboral (FOL) i de la família de química. S'ha anul·lat una activitat "Programació de UD en els CF" no per manca de demanda sinó pel canvi en el model de programació seguint la LOE que ha aconsellat posposar aquesta activitat per adaptar-la al nou model de programació.

Cal destacar l'acord amb la Facultat de Biociències de la UAB per tal de dissenyar i dur a terme un curs per a professorat de la família de química.

De les 1535 sol·licituds d'inscripció que es van rebre per a participar en aquestes activitats només se'n van poder atendre 873. Aquestes xifres suposen un increment important respecte de cursos anteriors, suposa quasi el doble de demanda respecte de l'oferta feta.

A més de l'oferta d'activitats puntuals, a l'ICE de la UAB, en l'àmbit de l'FP, funcionen, set equips de formació de formadors dedicats a les temàtiques següents: administració, informàtica, química, formació i orientació laboral, prevenció i salut dels docents, metodologies i avaluació, i tutoria.

Temàtiques de les activitats dutes a terme:

- Usos didàctics de programes informàtics per a les famílies d'administració i comerç.
- Actualització de continguts d'administració: comptabilitat analítica, el nou PGC
- Dret laboral i fiscal.
- Actualització de continguts de química: cromatografia de gasos, assaigs biotecnològics, aigües residuals
- Informàtica: pàgines web, Linux, Excel, Word, Access, Openoffice, etc.
- Intervencions en centres: Pla de prevenció de riscos (IES J. Oró Martorell) i Integració de programes de gestió (IES Badalona VII)
- Temes transversals: gestió de la prevenció i tutoria a la FP

De les activitats dutes a terme destacaríem el pes de la modalitat semipresencial (5 activitats) i la Jornada del Professorat de FOL, que van tenir lloc a Barcelona, amb 166 inscrits i la de la Família Química amb 90 inscrits,

ACTIVITATS DE FORMACIÓ DE CICLES FORMATIUS I CICLES FORMATIUS DE FORMACIÓ DE FORMADORS				
Classe, activitat	Cursos, seminaris, tallers	Grups de treball	Jornades, intercanvis d'exp., trobades pedag.	Total
CF	25	0	2	27
CFF	0	7	0	7
Total	25	7	2	34

RESUM QUANTITATIU DE LES ACTIVITATS DE FORMACIÓ DE CICLES FORMATIUS				
Cursos i Grups de treball	Places ofertes	Sol·licituds	Assignacions de places	Certificats
34	850	1535 (180%)	873	721 (83%)

Normalització lingüística

Des dels inicis, aquest programa l'han cursat, només pel que fa a l'ICE de la UAB, un total de més de 25.000 professionals de l'ensenyament primari i secundari. Actualment la incidència és molt minoritària i, per tant, es pot considerar que les activitats són ja de les últimes que s'ofereixen.

El programa inclou cursos de normalització lingüística per a professorat d'educació infantil, primària i secundària; cursos de suport oral a la funció docent; convocatòries de proves oficials i lliures, i cursos d'aprofundiment en llengua i cultura catalanes. En destacaríem les activitats sobre les estratègies d'acollida i de tractament de la llengua amb alumnat d'origen immigrant.

S'han dut a terme cinc activitats amb unes 85 inscripcions.

- **Postgraus**

Al llarg de l'any 2009 ha treballat una comissió formada per l'IGOP (Institut de Govern i Polítiques Públiques), la Federació de Moviments de Renovació Pedagògica i l'ICE per tal d'atendre la necessitat de disposar d'una oferta de formació que permeti accedir a funcions de govern de centres educatius des de qualsevol dels àmbits de gestió i de decisió d'un centre escolar.

L'anàlisi d'aquesta necessitat ha portat a dissenyar un postgrau que portarà per nom "postgrau de Govern, Gestió i Dinamització de Centres Educatius" i que caldria que s'iniciés durant el curs 2010 -2011. Durant aquest curs s'ha avançat en la definició dels continguts i la temporalització.

- **Màsters**

Amb el suport de la Fundació Autònoma Solidària i la col·laboració de la Facultat de Ciències de l'Educació, l'ICE ha endegat un projecte de cooperació amb la UNAN Managua per a dur a terme a Estelí un màster de Didàctiques Específiques en les especialitats de ciències socials, llengua, matemàtiques, ciències i administració del currículum.

La finalitat del projecte que té un període del 2008 al 2011, és preparar professors i gestors de centres de secundària, professorat d'universitat que es dedica a la formació inicial, i tècnics d'educació. En total són 48 persones. L'objectiu és actualitzar didàcticament en els darrers coneixements sobre l'ensenyament i aprenentatge de les diferents disciplines del currículum en un moment de canvis curriculars a Nicaragua, a partir de la reflexió i l'anàlisi de la seva pròpia pràctica.

El màster respon a una demanda de la Universitat i de les institucions educatives locals per tal d'incidir en la millora de la formació del professorat i, per tant, del sistema educatiu de Nicaragua. El Ministeri d'Educació de Nicaragua dóna suport al mestratge, en què hi col·laboren professors que van obtenir el mestratge de la UAB en edicions anteriors.

- **Formació inicial del professorat de secundària**

Certificat d'aptitud pedagògica (CAP)

La matrícula d'enguany ha superat gairebé un 26% la del curs passat, de manera que ha calgut programar grups nous a darrera hora i ha estat impossible satisfer les preferències de tot l'alumnat. Com a novetat més remarcable, podem esmentar l'increment de la demanda del CAP de formació professional, nascut, el curs passat, de la necessitat d'omplir un buit existent. Enguany s'hi han matriculat 218 alumnes, que han rebut la docència de 52 formadors, entre professorat de teoria i tutors de pràctiques.

Dades del curs 2008-2009

- 59 grups del CAP.
- 454 professors i professores (dels quals 415 com a personal tutor de pràctiques).
- 1343 alumnes.
- Pràctiques a 204 instituts d'ensenyament secundari.

Persones matriculades al CAP, curs 2007-2008

Matèries	Nombre d'alumnes
Anglès	108
Ciències Naturals	271
Filosofia	29
Física i Química	70
Francès	30
Geografia i Història	322
Llatí i Grec	2
Llengua i Literatura	147
Matemàtiques	112
Música	34
Cicles formatius	218
Total	1.343

Com a complement d'un acord del Consell de Ministres del 14 de desembre, el propassat 20 de desembre el BOE va publicar l'ordre ministerial en què es defineixen els objectius i els continguts del màster de Formació del Professorat d'Educació Secundària Obligatoria i Batxillerat, Formació Professional i Ensenyament de Llengües, que ha de substituir el CAP en el marc de l'anomenat *procés de Bolonya*. Es tracta d'un curs de 60 crèdits europeus amb tres mòduls, un de comú format per matèries de caràcter psicosociopedagògic, un altre de didàctica específica i de complements de formació, i un pràcticum. Per a inscriure's al curs, l'alumnat ha de demostrar el coneixement d'una llengua estrangera i dels continguts disciplinaris de l'àrea triada, en cas que no tingui una titulació adient.

Des d'aquí volem donar la benvinguda al nou màster que substitueix el CAP, tot desitjant que respongui a les expectatives que ha suscitat. El curs del CAP, a més d'haver-se concebut en funció de les circumstàncies i les necessitats de 40 anys enrere, no va rebre mai el suport institucional i econòmic que requeria.

La posada en marxa d'aquest màster a l'Autònoma culminarà el procés de transició de la formació inicial del professorat de secundària que l'ICE i la Facultat de Ciències de l'Educació van engegar a mitjan anys noranta.

2. ÀMBIT DE PROGRAMES I TASQUES PER A LA UAB

- Universitat d'Estiu de l'Autònoma
- Cursos per a la gent gran
- Programa Argó, de la secundària a l'Autònoma
- Campus Ítaca

- **Universitat d'Estiu de l'Autònoma 2009**

Un cop recuperat el seu format original, enguany la Universitat d'Estiu de l'Autònoma ha ofert el mes de juliol un total de 80 activitats, entre cursos i conferències que coordinen l'ICE, el SAF i el SIM i que s'han dut a terme les setmanes del 6 al 10 i del 13 al 17 de juliol. Com a novetat d'aquest any cal remarcar l'ampliació del nombre de cursos programats a la ciutat de Barcelona, que han augmentat fins a cinc, dos als locals de la Casa de Convalescència i tres a la seu de l'Escola de Polítiques Socials i Urbanes del passeig d'Urrutia, en col·laboració amb l'IGOP.

Pel que fa als continguts, s'han organitzat tres cicles nous de conferències, un sobre astronomia, un altre sobre el cinema de Bollywood i un tercer sobre l'alliberament espiritual a les religions de l'Àsia, així com set cursos dissenyats especialment per a aquesta edició en què s'abordaven els temes següents: les fosses de la Guerra Civil, la literatura de l'exili, la vessant jurídica de la crisi empresarial, l'espai públic i la seguretat, les tècniques teatrals per afrontar els conflictes a l'escola, la pedagogia sistèmica i la programació neurolingüística.

Sense incloure-hi les activitats de llengües estrangeres, s'han assolit els 1270 inscrits, amb un grau de satisfacció molt elevat, d'acord amb les enquestes. Convé remarcar l'interès creixent del professorat d'educació infantil, primària i secundària en la nostra Universitat d'Estiu.

- **Cursos per a la gent gran**

Cursos per a Gent Gran és un programa d'activitats d'extensió universitària programat per l'Institut de Ciències de l'Educació de la Universitat Autònoma de Barcelona per a les Aules d'Extensió Universitària per al Temps Lliure – Barcelona i compta amb el suport de l'Ajuntament de Barcelona. El cursos es duen a terme als locals de la Casa de Convalescència de l'Hospital de Sant Pau de Barcelona des de l'any 1996.

Des de l'inici, l'objectiu és potenciar una formació dirigida a la gent gran, amb l'ajut d'especialistes, orientada a estudiar de temes d'interès comú. També es vol, posar a disposició de la gent gran un espai de trobada, comunicació, reflexió i debat sobre aspectes diversos de la història, l'economia, la política, l'art, la música o la ciència. Alhora, es volen reforçar els nexes entre la Universitat Autònoma de Barcelona i la societat per arribar a sectors que potser n'estaven allunyats.

Les activitats es desenvolupen entre els mesos d'octubre i maig, i enguany comprenen 56 cursos de temàtica variada: literatura, història, economia, art, música, geografia, biologia, matemàtiques, física, ecologia, filosofia, mitologia. . ., amb un total de 1.260 hores de formació, totes a càrrec de vint-i-un professors d'universitat. Aquest curs hi han assistit 658 participants.

El projecte té una vessant educativa i social alhora, especialment rellevant si es té en compte que proporciona un espai de trobada per a un col·lectiu de persones grans que comparteixen unes determinades característiques, com ara l'interès per la cultura, per la reflexió sobre temes d'actualitat i per l'anàlisi de problemes ciutadans.

Els cursos s'organitzen per a set grups, sis de matí i un de tarda, en torns de dilluns i dimecres o dimarts i dijous. Cada curs comprèn entre sis i onze sessions d'una hora i mitja, que, si escau, es completen amb visites i sortides. Cada grup d'alumnes té, així, l'oportunitat de reflexionar i d'aprofundir uns vuit temes per curs, la qual cosa comporta poder proveir-se cada any de diverses mirades de la cultura humana, que es van succeint i alternant any rere any.

Les accions formatives es fan a les aules de Barcelona i en moltes es fan servir recursos que proporciona la mateixa ciutat per exemple, les visites a exposicions, museus, institucions, etc. També es programa una sortida anual de tres dies, aquest any a terres tarragonines i amb el tema de l'aigua i l'energia.

Per a més informació visiteu el web <http://ice2t.uab.cat/aeu/>.

- **Programa Argó, de la secundària a l'Autònoma**

El programa Argó és un projecte institucional de la UAB que s'inscriu en el marc de les accions impulsades des de la Universitat per fomentar la col·laboració amb la secundària i contribuir a millorar del pas dels estudiants entre la secundària i la universitat. Té la seu a l'Institut de Ciències de l'Educació, una institució clau per a les relacions amb els centres educatius del sistema no universitari.

Per als estudiants de batxillerat i de cicles formatius s'han dut a terme les accions següents:

Assessorament a treballs de recerca: A Catalunya els estudiants de batxillerat han d'investigar sobre un tema i presentar-ne els resultats. El treball de recerca té diverses finalitats: iniciar els estudiants en les tasques de recerca, desenvolupar capacitats que els poden ser útils per continuar la seva formació, millorar l'expressió escrita i oral i orientar els estudis posteriors. Aquest treball representa el 10% de la nota de batxillerat.

El professorat de la UAB, a través del programa Argó, proporciona propostes de temes per fer el treball de recerca, així com ajut per desenvolupar-lo.

El curs 2008-2009, 367 estudiants de batxillerat han iniciat treballs amb els suport de professorat de la UAB en el marc d'aquest programa, que es presentaran durant el curs 2009-2010.

Estades d'estudiants de batxillerat i de cicles formatius a la UAB.

- L'Estada a l'Empresa és una assignatura optativa de batxillerat que té com a objectiu prendre contacte amb el món del treball i també informar-se a l'hora d'enfocar el propi projecte acadèmic i professional.

La UAB, des del programa Argó, actua com a empresa col·laboradora on fer aquesta immersió, ofereix a estudiants de batxillerat la possibilitat de fer estades al campus i col·laborar en les tasques que habitualment es fan a laboratoris, departaments, instituts o d'altres llocs. Les estades proporcionen als estudiants informació de primera mà sobre la Universitat i els estudis, així com orientació per prendre decisions sobre el seu futur acadèmic i professional.

També, com a valor afegit, s'ofereix la possibilitat d'iniciar durant l'estada el treball de recerca en un tema relacionat amb el lloc on es fan les pràctiques, i es disposa així de l'assessorament del professorat que els acull.

- Una part important del currículum dels cicles formatius són les pràctiques en centre de treball (FCT). En aquest cas l'Autònoma col·labora en la formació d'aquests estudiants oferint-los la possibilitat de fer pràctiques a la Universitat en llocs que es relacionen directament amb els estudis cursats, on es posen en pràctica les competències professionals corresponents. Les FCT aporten a l'alumnat la possibilitat de completar la formació amb una experiència laboral, el coneixement del món laboral i universitari i el contacte amb tecnologia avançada.

El curs 2008-2009, 210 estudiants de batxillerat i de cicles formatius han participat en les estades a la UAB.

Premi Argó a treballs de recerca de batxillerat i projectes de cicles formatius de grau superior

La UAB reconeix l'esforç de l'alumnat i del professorat de secundària convocant el Premi Argó a treballs de recerca de batxillerat i a projectes de cicles formatius de grau superior.

En la darrera convocatòria en l'apartat corresponent al batxillerat s'han presentat 343 treballs de recerca, de 203 centres de Catalunya, dels quals 99 corresponen a l'àmbit científic i sanitari, 61 a l'àmbit tecnològic, 88 a l'àmbit de les ciències socials i humanes, 34 a l'àmbit artístic i 61 a treballs de qualsevol àmbit que han rebut ajut de professorat de l'Autònoma en el marc del programa Argó. El jurat del premi, format per professorat de la UAB i de secundària, ha guardonat 41 d'aquests treballs.

El mes d'octubre de 2009 es va lliurar els premis Argó corresponents a la categoria de treballs de síntesi i projectes de cicles formatius de grau superior (CFGS), que enguany era el primer cop que es convocava. En el transcurs de l'acte els set guardonats van recollir els premis que els havia concedit el jurat i l'alumne a qui s'havia atorgat el primer premi va presentar amb molt de rigor una síntesi del treball que havia dut a terme.

Per al professorat de secundària es duen a terme accions en el marc anomenat “*Un dia a l'Autònoma*”.

Els objectius són apropar la Universitat al professorat de secundària, contribuir a l'actualitzar coneixements i a millorar la tasca educativa d'aquest col·lectiu docent. Es tracta d'accions formatives puntuals i diverses, d'una tarda o d'un o dos dies, i també cursos d'actualització de més durada. El curs 2008-2009 s'han portat a terme quatre accions en què han participat 203 professors i professores de secundària:

- 1 Aprofitant el ressò que va tenir l'estudi genètic de les restes atribuïdes al príncep de Viana, dirigit des de la UAB per la professora Assumpció Malgosa, es va organitzar la conferència “La genètica per interpretar la història: la mòmia del Príncep de Viana” en què la mateixa Assumpció Malgosa va presentar els resultats de la recerca. Dos tallers van complementar la conferència: 1) L'anàlisi morfològica d'ossos antics per copsar com se'n determinen les malalties, el sexe, l'edat i d'altres dades. 2) Anàlisi genètica per visualitzar algunes seqüències de DNA i entendre millor com es va fer la recerca.
- 2 Conferència sobre “nanociència i la nanotecnologia” a càrrec de la professora Núria Barniol i tallers d'experimentació en nanotecnologia (física i química), coordinats pels professors Josep Ros i Maria Dolors Baró.
- 3 Jornada sobre la importància i utilitat del plurilingüisme en el món actual a càrrec dels professors Marta Estrada, Manel Tost i Mercè Oliva en què es van presentar diversos materials interactius per a l'ensenyament de les llengües estrangeres que fan una atenció especial al tema de la intercomprensió entre llengües i a les eines que ofereixen les tecnologies de la comunicació.

- 4 “Literatura de l'exili. Jornades d'actualització científica i didàctica”, organitzades en col·laboració amb el Centre d'Estudis de les Èpoques Franquista i Democràtica (UAB). L'objectiu va ser contribuir a la difusió dels estudis de la literatura produïda durant l'exili republicà del 1939, posant especial atenció al marc conceptual, a la periodització, als autors principals, a les peculiaritats dels països de destinació i als contactes amb els autors que no es van exiliar.

Per a més informació podeu consultar l'adreça d'Internet: <http://www.uab.es/ice/argo>

- **Campus Ítaca 2009**

El Campus Ítaca 2009 ha suposat la sisena edició d'un projecte que des de 2004 ha anat creixent fins a convertir-se en un referent únic a Catalunya.

El Campus Ítaca és un programa socioeducatiu promogut i organitzat per la Universitat Autònoma de Barcelona, a través de l'Institut de Ciències de l'Educació i la Facultat de Ciències de l'Educació.

S'ha constituït una comissió formada pel Vicerectorat de Transferència Social i Cultural de la UAB, la directora i el vicedirector de l'ICE, la degana i una persona representant de la Facultat de Ciències de l'Educació, la coordinadora del projecte, la responsable de gestió econòmica de l'ICE i una persona delegada de Gerència per a la coordinació financera. Aquesta comissió s'encarrega de proposar, analitzar i consensuar les línies principals d'actuació. L'equip de coordinació del projecte de l'Institut de Ciències de l'Educació és el responsable de planificar-lo, organitzar-lo i executar-lo. El desig de l'equip de govern ha estat que tota la comunitat universitària, a través dels departaments i serveis, participi en aquest programa.

La finalitat del programa és aconseguir que en acabar l'etapa d'educació secundària obligatòria, un major nombre d'estudiants continuï a la secundària postobligatòria per poder cursar, més endavant, cicles formatius de grau superior o estudis universitaris. Alhora, però, el Campus Ítaca vol ser un espai de convivència entre nois i noies d'entorns socials diversos i potenciar l'ús del català com a llengua vehicular de comunicació.

El programa es va iniciar el mes de setembre de 2004. Un pla pilot, en el qual va participar un grup de 40 alumnes, va ser l'embrió d'un projecte que enguany ha vist com la sisena edició involucrava 432 alumnes (distribuïts en tres tornos de 144 alumnes cadascun), de 54 centres d'ensenyament secundari de Catalunya.

El perfil d'alumnat al qual va adreçat és el d'estudiants que acaben de finalitzar 3r d'ESO amb resultats acadèmics correctes, però que, per l'entorn familiar i social o per altres motius (crisi de l'adolescència, desig de disposar de més diners per a consum personal, etc.), no se senten atrets per l'opció de continuar estudiant. Sovint, tampoc no s'adonen de la importància de la formació per al seu futur professional i laboral, que encara veuen molt llunyà. Malgrat que les indicacions per a fer la selecció de l'alumnat són les mateixes per a tots els centres, la tria l'acaba fent cada centre educatiu en funció de les característiques del seu alumnat. Així, la composició final d'alumnes del Campus és heterogènia: són de diferents tipologies i capacitats, i representen, la majoria, llocs i realitats socials del país ben diferents.

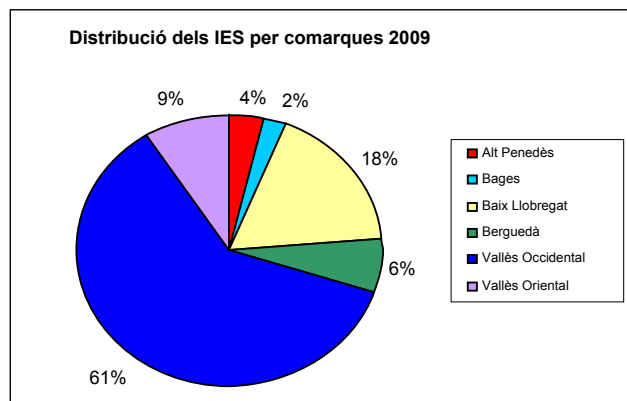
Concretament, els alumnes que participen al Campus tenen quinze anys. Aquests alumnes durant el proper curs, l'últim de l'etapa obligatòria, hauran d'optar entre accedir al món laboral, cursar algun cicle formatiu de grau mitjà o continuar el batxillerat. Aquest darrer els permetrà cursar estudis universitaris o cicles formatius de grau superior i accedir, així, a un lloc de treball més qualificat.

El programa, que és gratuït per a l'alumnat, consisteix en una estada diürna de dues setmanes a la UAB, durant la qual les noies i els nois fan activitats acadèmiques — algunes amb un marcat component lúdic— de diferents tipus.

El Campus en xifres

Participants

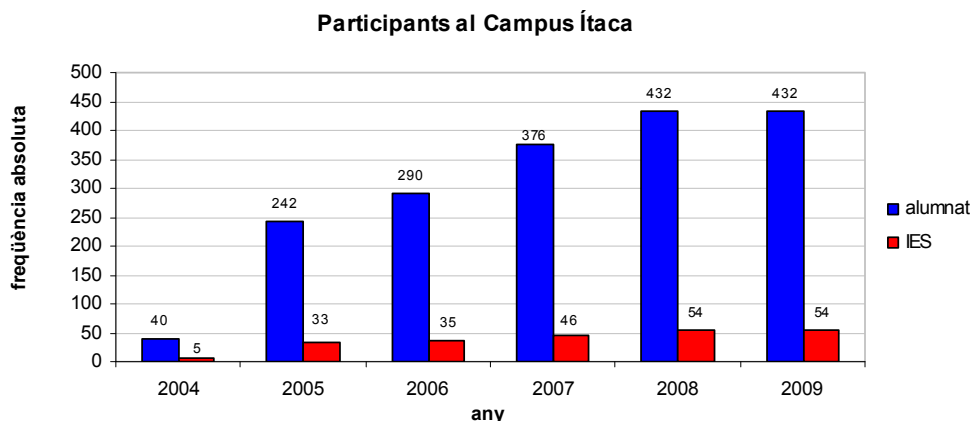
Aquest any han participat al Campus Ítaca 432 alumnes procedents de 54 centres de secundària de titularitat pública de la província de Barcelona. La major part dels IES, 33 en total, són de diferents municipis del Vallès Occidental i els 21 restants d'altres comarques de la província de Barcelona (Alt Penedès, Bages, Baix Llobregat, Berguedà i Vallès Oriental).

La inclusió d'alumnat d'aquestes comarques relativament allunyades de la UAB s'ha fet amb una doble finalitat; d'una banda, incrementar la diversitat sociolingüística de les persones participants i, de l'altra, acostar la Universitat a l'alumnat de zones rurals.

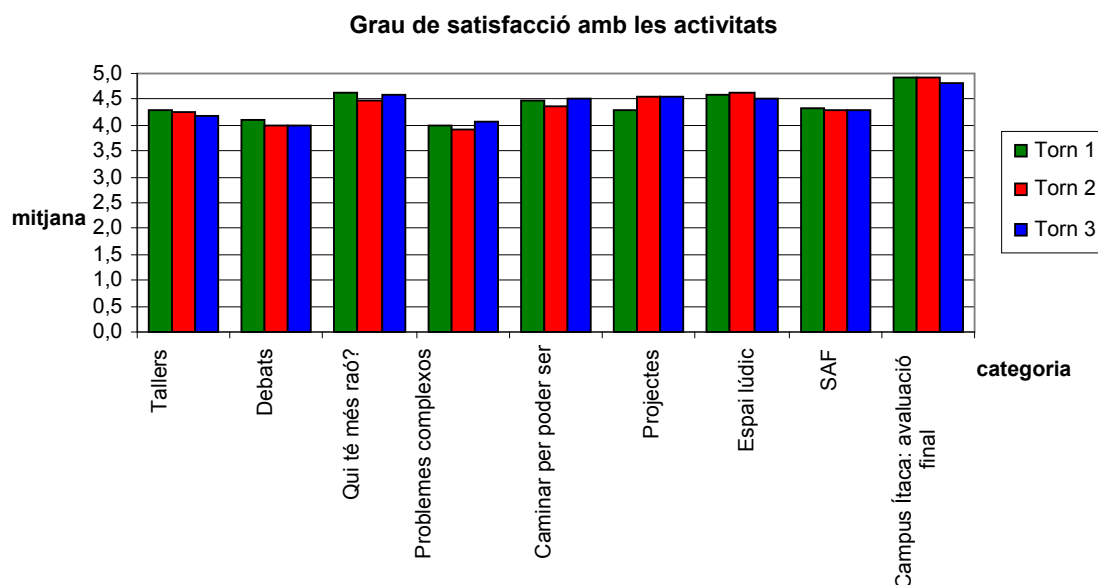
D'acord amb l'objectiu d'acostar la Universitat a tothom i alhora contribuir a fomentar la convivència en la diversitat tant en l'aspecte individual com en el cultural i el social, es va recomanar als centres d'incloure, si era el cas, alumnat immigrant o amb discapacitats.

Com a professorat i personal de suport hi han col·laborat 115 professors, investigadors, becaris i altres persones vinculades a 25 departaments, instituts i centres de la UAB. Per dur a terme aquestes activitats, 21 tutors han guiat els alumnes i els han donat suport. Els tutors són joves universitaris que fa poc que han acabat els estudis o que estan matriculats a l'últim curs de llicenciatura o estudiants que estan cursant estudis de tercer cicle.

Valoració

Des de la coordinació del programa considerem assolits els objectius del programa en aquesta darrera edició un cop revisades les avaluacions de totes les activitats dutes a terme pels agents implicats (alumnat participant, professorat col·laborador, equips de tutors).

Patrocinadors i col·laboradors

La realització d'aquest projecte ha estat possible per la iniciativa de l'equip rectoral de la Universitat Autònoma de Barcelona, que hi ha aportat la majoria dels recursos. A partir de l'any 2008 el Campus Ítaca té el patrocini exclusiu per a un període de quatre anys del **Banc de Santander**.

Volem agrair molt especialment la col·laboració del Consell Social de la UAB, del Departament d'Educació de la Generalitat de Catalunya, de la Diputació de Barcelona, dels consells comarcals de l'Alt Penedès i del Vallès Occidental, de l'Abacus i dels ajuntaments de Badia del Vallès, Barberà del Vallès, Berga, Caldes de Montbui, Canovelles, Castellar del Vallès, Cerdanyola del Vallès, Esparreguera, Gironella, l'Ametlla del Vallès, la Garriga, Martorell, Molins de Rei, Montcada i Reixac, Palau-solità i Plegamans, Puig-reig, Ripollet, Rubí, Sabadell, Sant Cugat del Vallès, Sant Feliu de Llobregat, Sant Joan Despí, Sant Quirze del Vallès, Terrassa, Ullastrell, Vacarisses, Viladecans i Viladecavalls, del Consorci de Municipis del Moianès i de la Vila Universitària.

Poder continuar disposant de la seva col·laboració i les seves aportacions és fonamental per a la viabilitat i el futur d'aquest projecte.

Per a més informació podeu consultar l'adreça d'Internet: <http://campusitaca.uab.cat/>

3. ÀMBIT DE LA RECERCA I LA INNOVACIÓ EDUCATIVA

- Recerca i estudis
- Innovació de la formació permanent del professorat
- Projectes singulars
- Formació del professorat interí
- Premis
- Fòrum Plèiades
- Congressos i jornades

- **Recerca i estudis**

Efectivitat i impacte del Campus Ítaca

“Percepcions i pràctiques d’orientació dels itineraris formatius dels i les joves del Campus”

Introducció

El Campus Ítaca ha celebrat ja el cinquè aniversari. En aquestes cinc edicions del Campus s’ha pogut constatar que els objectius principals eren estratègics i també que s’han assolit de manera satisfactòria: la major part dels joves que hi han participat continuen estudiant en acabar l’ESO. També la metodologia emprada, de caràcter col·laboratiu i cooperatiu s’ha mostrat eficaç i ajustada a les necessitats i característiques del projecte.

El Campus ha estat un projecte dissenyat de manera professional i ha optimitzat les seves activitats. Ha avaluat puntualment els processos i els resultats i és en aquesta activitat on es posa de manifest l’oportunitat de donar un pas més i desenvolupar un procés de recerca. Aquesta recerca parteix de la preocupació per l’anàlisi dels itineraris dels i les joves després de l’ESO i pel conjunt d’accions d’orientació d’aquests itineraris.

És possible que l’itinerari de molts d’aquests joves es vegi alterat però no amb la suficient perdurabilitat: no és positiu seguir l’ESO amb el batxillerat si després d’un primer curs fracassen i deixen d’estudiar. Tampoc es pretén simplificar l’itinerari amb l’únic objectiu d’arribar a la universitat. Aquestes preocupacions i la voluntat d’aportar evidències per millorar són el punt de partida per a la recerca que es presenta. Amb les dades disponibles, tot afegint-ne algunes més, es poden aportar idees i arguments per reflexionar primer i per a l’acció socioeducativa després.

La recerca es considera d’utilitat, tant per al mateix Campus com per als centres de secundària i també per a l’Administració local i de la Generalitat. La perspectiva temporal considera els objectius a curt, mitjà i llarg terminis amb relació a l’itinerari formatiu dels i les joves. El focus és l’orientació, les percepcions i les pràctiques que al seu voltant es desenvolupen. Per tenir aquesta visió àmplia, s’estudien els itineraris seguits pels nois i noies que els cursos 2006 i 2007 van participar al Campus, és a dir les persones que el curs 2008 – 2009 han pogut acabar dos cursos complets després del Campus (desitjablement batxillerat o cicles formatius però també formació ocupacional) i poden decidir si seguir la formació o inserir-se en el món del treball.

Objectius

Els objectius d’aquesta recerca parteixen dels objectius del Campus i es complementen amb l’interès pels itineraris acadèmics posteriors a l’escolaritat obligatòria. En aquest sentit, els objectius es poden agrupar al voltant de quatre grans eixos: eficàcia del Campus, percepcions sobre els itineraris per part del professorat i per part dels joves i finalment, perdurabilitat o efectivitat del Campus.

Eficàcia del Campus

- Verificar la intenció de continuar la formació expressada pels joves en acabar el Campus i en finalitzar l'ESO
- Verificar l'ús del català en el conjunt d'activitats del Campus de l'alumnat participant

Percepcions del professorat sobre els itineraris dels joves

- Identificar i descriure les percepcions del professorat que atén l'alumnat del Campus (de l'IES i de la Universitat) sobre els diferents itineraris formatius posteriors a l'ESO.
- Relacionar percepcions sobre els itineraris i les pràctiques d'orientació als centres educatius.

Percepcions dels joves sobre els seus itineraris

- Identificar i descriure les percepcions de l'alumnat sobre els possibles itineraris formatius en acabar l'ESO.
- Relacionar la percepció sobre els itineraris i el tipus d'orientació que es fa als centres.
- Relacionar percepcions, rendiment educatiu i condicions socioeconòmiques i formatives de la família.

Impacte (perdurabilitat) del Campus

- Verificar el grau de perdurabilitat que té el Campus en els joves a través del seguiment del seu itinerari durant els tres anys següents a l'acabament del Campus.

En ser una recerca de l'àmbit educatiu, els informes finals aniran acompanyats de suggeriments per millorar, atès que el procés de recerca està emmarcat en una perspectiva de l'orientació i, consegüentment, de les accions educatives que permeten millorar el desenvolupament dels itineraris formatius i professionals de l'alumnat, en vista de la seva realització professional futura.

Metodologia

Per desenvolupar la recerca es parteix d'un enfocament multimètode que considera tant dades quantitatives com qualitatives. Es tracta d'una recerca descriptiva i inferencial *ex-post-facto* atès que utilitza dades recopilades durant del desenvolupament del Campus Ítaca i després.

L'univers de l'estudi són tots els i les joves que cursen tercer d'ESO als IES de l'entorn d'influència de la UAB, de la província de Barcelona, que tenen un rendiment acceptable. La població objecte d'estudi estarà formada per tot l'alumnat potencialment participant al Campus i el professorat que atén aquest alumnat als centres educatius de procedència. La mostra estarà constituïda per tot l'alumnat participant i una selecció del professorat que l'atén als IES respectius.

Els instruments s'ajusten a la naturalesa de les dades que cal recollir: qüestionaris, escales, guions d'entrevista semi estructurada i registres acumulatius. Es parteix de les

dades ja recollides durant la participació en el Campus i es complementa amb qüestionaris adreçats a estudiantat i professorat, tres anys després.

El tractament de les dades serà mecanitzat en el cas de les dades quantitatives a través del programa SPSS, amb la utilització de l'estadística descriptiva i també de la inferencial. Per a les dades qualitatives, el tractament serà descriptiu.

Coordinació: Màrius Martínez i Pilar García, Departament de Pedagogia Aplicada – Institut de Ciències de l'Educació.

Revisió i actualització de *FontdelCat*

Amb el nom de *FontdelCat* l'ICE ha dut a terme durant els darrers quatre anys una col·lecció de materials multimèdia per a l'ensenyament i l'aprenentatge de la comprensió oral i escrita en llengua catalana per a l'alumnat universitari procedent de fora de Catalunya que coneix, si més no, una altra llengua romànica.

L'objectiu era desenvolupar nous materials didàctics que facilitessin, en poc temps si més no, la comprensió (oral i escrita) del català (amb èmfasi especial en la part oral), utilitzant sistemàticament les TIC i implementant els avanços fets per als enfocaments sobre intercomprensió en llengües romàniques.

FontdelCat comprèn un conjunt de mòduls que es poden utilitzar en diferents situacions, aquí a Catalunya, en l'àmbit universitari, com a material d'estudi (autònom o semiautònom), i que es poden difondre a les universitats amb les quals es tenen programes d'intercanvi, de cara a promoure i preparar la mobilitat d'estudiants.

En aquest projecte, que ha estat possible gràcies al suport del Comissionat d'Universitats i Recerca, hi han col·laborat, a més de l'ICE, els departaments de Filologia Catalana, de Filologia Espanyola i de Filologia Francesa i Romànica de la UAB, el Servei de Llengües de la nostra Universitat i l'Institut del Teatre de la Diputació de Barcelona.

Tot i que *FontdelCat* es va presentar oficialment el desembre de 2008, l'any 2009 ha servit per introduir-hi les versions que estaven incompletes (essencialment, la italiana, la portuguesa i la romanesa), per fer-ne una revisió global i fer-hi les esmenes adients. Tot el material de *FontdelCat* el trobareu a:

Per a més informació podeu consultar l'adreça d'Internet: <http://ice.uab.cat/fontdelcat>

Estructura i funcions del sistema formatiu

Programa Educatiu d'Infància i Família

L'ICE de la UAB ha tingut de sempre una gran sensibilitat per tot el que està vinculat a l'etapa d'educació infantil 0-6. El curs 1989-1990 es va constituir l'equip de formació de formadors vinculat a l'etapa i des d'aleshores els formats de grups i la diversitat d'activitats ha anat creixent progressivament. El curs 2003-2004 es va crear la Xarxa d'Assessorament Municipal de la Petita i Mitjana Infància (XAMPI), que ha generat una multiplicitat de projectes de col·laboració amb ajuntaments i sovint amb la Diputació de Barcelona.

Fruit d'aquest creixement s'ha vist la necessitat d'agrupar i estructurar totes aquestes iniciatives en el marc d'un **programa global** al qual s'ha posat el nom de **Programa Educatiu d'Infància i Família**, amb una clara vocació de dirigir-nos, també, als grans protagonistes de la criança de les criatures com ara els pares i mares, Estem convençuts que aquesta iniciativa enfortirà i amplificarà el treball que s'ha dut a terme fins ara.

En el procés d'assumpció de tasques educatives en el cicle 0-3 dels ajuntaments, s'han generat noves necessitats de formació i assessorament. Per poder atendre-les s'ha creat un equip format per membres de l'equip 0-6 de l'ICE de la UAB i professorat de la Facultat de Ciències de l'Educació.

Les actuacions previstes per acompanyar els polítics i tècnics municipals en el disseny de respostes a les necessitats que manifesten se centren a: 1) ajudar a optimitzar programes ja existents a escala municipal, 2) reforçar els plans d'entorn afavorint la implicació dels diversos serveis que atenen la petita infància, 3) cercar estratègies per fer realitat que els dos cicles (0-3, 3-6) formin una etapa, la d'educació infantil, amb entitat pròpia, i 4) crear espais de coordinació entre els diversos professionals que, en els diferents serveis, atenen els infants i les seves famílies.

Un dels primers fruits que podem anunciar amb relació al programa és la X Edició de les Jornades d'Innovació a l'Etapa d'Educació Infantil, que es duran a terme del 22 al 24 d'octubre de 2010 sota el lema **Amor i educació**, d'àmbit estatal (aviat es podrà consultar el programa a la pàgina web de l'ICE).

Assessoraments municipals per polítiques d'infància

Al llarg de l'any 2009 s'ha intervingut en els municipis següents:

- L'Hospitalet de Llobregat

Les intervencions dutes a terme són de diferents tipus:

– De caràcter general

- Assessorament i aportació de criteris per elaborar el Projecte educatiu municipal d'infància 0-3, que defineix les línies bàsiques comunes que han de tenir en compte tots els serveis municipals de petita infància que existeixen en l'actualitat o que es puguin crear.

- Participació en l'adjudicació de les noves escoles bressol.
- Conferència i tallers per als professionals dels serveis d'atenció a la petita infància, sobre la comunicació i la participació de les famílies.
- Jornada de reflexió i intercanvi entre els professionals de serveis d'atenció a la infància.

– De formació del professorat

- Assessorament a les escoles bressol municipals
- Coordinació de totes les escoles bressol públiques, o sostingudes parcialment amb fons públics, de la ciutat
- Coordinació entre centres dels dos cicles d'educació infantil

– De coordinació en xarxa

- Acompanyament i seguiment del treball iniciat anteriorment per coordinar i cooperar dels diferents professionals que atenen a la petita infància i a les seves famílies, en els àmbits educatius, de salut, de serveis socials, de cultura i oci, etc.

Al conjunt de les activitats desenvolupades, a més a més de les de caràcter general, hi han participat totes les escoles bressol de titularitat pública de la ciutat, (municipal i de la Generalitat de Catalunya), així com les escoles amb conveni, tots els espais familiars i deu centres d'educació infantil i primària. També hi participen professionals i voluntaris de diferents àmbits i serveis: Educació, equip d'assessorament psicopedagògic (EAP), pediatria, centre de salut mental infantil i juvenil (CSMIJ), serveis socials, centre de desenvolupament infantil i atenció primerenca (CDIAP), Programa d'Acompanyament Educatiu a Famílies (PAEF), centres oberts i esplais, etc. Hi ha participat 162 professionals de l'educació.

- Cerdanyola del Vallès

Les intervencions en aquest municipi s'han dirigit a assessorar la Regidoria d'Educació i del Servei Municipal d'Educació en la tasca de crear noves escoles bressol, posar en marxa una comissió de petita infància, delegada del Consell Escolar Municipal (CEM), elaborar un pla d'infància municipal, diferents problemàtiques sorgides a l'àmbit de polítiques d'infància, etc.

També s'ha organitzat un cicle de conferències sobre el treball interprofessional en xarxa, que ha arribat a tots els serveis d'infància, tant educatius com d'altres àmbits.

- Sabadell

En aquest municipi s'ha dut a terme un projecte de vinculació entre els dos cicles de l'etapa 0-6. El projecte s'ha concretat en activitats formatives per a tots els centres d'educació infantil i familiar (CEIF) (0-3) municipals que ho han sol·licitat conjuntament amb el parvulari del centre educatiu al qual es troben annexats.

Aquest projecte s'ha portat a terme durant tres cursos i durant aquest curs 2008-2009 s'ha fet la formació concretament a quatre centres:

- CEIP i CEIF Arraona: Seminari de vinculació del 0-3 i el 3-6, quant a “Relació família – escola” i “Hàbits”, en els dos cicles d’educació infantil.
- CEIP i CEIF Andreu Castells: Seminari de vinculació del 0-3 i el 3-6, referent als temes de “Proposar i organitzar activitats conjuntes dels infants dels dos cicles”, “Unificar criteris”, “Continuar amb el treball de participació de les famílies”.
- CEIP i CEIF Calvet Estrella: Seminari de vinculació del 0-3 i el 3-6, per a reflexionar sobre el “Promoure el debat entre els dos cicles”
- CEIP i CEIF Joan Montllor: Seminari de vinculació del 0-3 i el 3-6, per a treballar el “Conviure a l’aula amb les emocions”.

Hi han participat 55 professionals de l’educació-

- Mataró

En aquesta població s’ha fet una intervenció sobre el conjunt de les escoles bressol municipals, a través d’una activitat formativa amb les coordinadores de tots els centres, incidint en el model d’organització del centre. Hi ha participat deu centres educatius.

També s’ha fet una jornada de reflexió i intercanvi entre totes les educadores de totes les escoles bressol municipals, per aprofundir sobre la proposta del nou model i sobre l’infant capaç.

- Terrassa

Les activitats fetes a Terrassa s’emmarquen dins del Pla educatiu d’entorn de la ciutat i consisteixen en la coordinació, per zones (dels districtes dos, tres i sis), dels centres 0-3 i 3-6 dels diferents barris de la ciutat. Hi han participat 80 professionals de l’educació

S’ha continuat la coordinació interprofessional en xarxa, dels diferents serveis d’atenció a la petita infància a un dels barris i s’ha iniciat en un altre, amb la intenció de poder arribar a aquest model de coordinació a tota la ciutat.

Paral·lelament s’ha organitzat una coordinació entre tots els centres municipals 0-3, a través d’una activitat formativa per a les directores de totes les escoles.

Formació de formadors

A més de les activitats habituals dels tres grups de personal formador del programa (0-6, 0-3 i XAMPI), que ens trobem periòdicament un cop al més, aquest any l’ICE i el Servei Famílies, Infància i Adolescència, de la regió d’Emília-Romanya i de la província de Bolonya (Itàlia) han organitzat un viatge d’intercanvi professional, que ha permès conèixer els plantejaments i el funcionament de les polítiques d’infància i famílies a escala regional i provincial, l’organització i les funcions dels centres de formació i

documentació de la província de Bolonya i de Ferrara i el Pla d'estudis i el pràcticum d'Educació Infantil, de la Universitat de Bolonya.

També es varen poder visitar diversos centres d'atenció a la infància i a les famílies, alguns amb models propis, que no estan implantats al nostre context, la qual cosa va permetre tractar el tema de la necessitat de la documentació educativa, tot aprofundint sobre les noves metodologies per a dur-la a terme.

Sabadell, Martorell, Granollers, Esparreguera i Cardedeu

Realització de sessions d'assessorament per als professionals de les xarxes d'infància en aquests municipis.

L'objecte del contracte, encarregat per l'Àrea d'Educació de la Diputació de Barcelona, tenia com a finalitat:

- Aprofundir en la tasca d'intervenció que es fa a des de les xarxes a partir de l'anàlisi de situacions concretes, a l'empara de la perspectiva sistèmica, tenint com a referència els recursos propis de què disposa cada municipi i les demandes específiques de la seva població.
- Avançar en la direcció d'un model d'acompanyament a les famílies que faciliti la comunicació i la resolució de les dificultats inherents a la funció parental des dels diferents serveis municipals que treballen amb infants petits.

Castelldefels, Granollers i Castellar del Vallès

A finals del mes de novembre s'han iniciat, també per encàrrec de l'Àrea d'Educació de la Diputació de Barcelona, diferents intervencions en les polítiques educatives d'aquests municipis.

Personal coordinador i col·laborador:

- Silvia Palou
- Maria Luisa Martín
- Agnès Barba
- Isabel Guibourg

- **Innovació de la formació permanent del professorat**

Equips de formació i d'innovació

L'ICE de la UAB, com cada any, aposta per l'existència d'equips de treball de personal formador amb la finalitat de crear espais d'autoformació, de donar acolliment a propostes i actituds que afavoreixen la innovació educativa i d'aprofundir en tots els aspectes que configuren una formació permanent de qualitat.

Els equips són molt diversos tant en nombre de persones que els integren com en finalitats i dedicació, de la mateixa manera que són molt diverses les demandes de formació. Al mateix temps, la Unitat de Formació del Professorat de l'ICE ha d'establir necessàriament prioritats per tal que els objectius globals de tots els grups i els particulars siguin abastables des del punt de vista dels recursos materials i humans de què disposem.

Continuem oferint un marc obert que permet la coexistència de diferents models d'equips de formadors, d'innovació i de formació, plantejats per a renovar i millorar les necessitats detectades per l'ICE.

Pel que fa al lligam dels equips amb la Unitat de Formació del Professorat de l'ICE, així com l'elaboració del Pla de treball i de com es promou la coherència del treball fet pels diferents equips, es continua amb la mateixa tònica que els cursos anteriors. Durant el curs 2008-2009 el programa ha acollit 60 equips, en els quals participen 652 formadors i formadores.

Equips en funció de les seves finalitats

Els equips de personal formador majoritàriament s'encarreguen de dissenyar, programar i impartir les activitats de formació que els pertocuen. La finalitat d'aquests equips és:

- Mitjançant un procés d'autoformació, elaborar un discurs comú per a possibles actuacions externes, establint criteris de reflexió i d'anàlisi ideològics, epistemològics, didàctics i tecnològics.
- Proposar i dissenyar activitats orientades a promoure processos de canvi i d'innovació que comportin la millora de la pràctica educativa, aplicar-les en el seu context professional i analitzar-ne els resultats.
- Actualitzar-se científicament i didàcticament en els aspectes que considerin necessaris els membres.
- Donar resposta a propostes de demandes de formació permanent del professorat a partir de planificar conjuntament actuacions, intercanviar experiències i compartir l'anàlisi de problemàtiques i de possibles solucions.

Educació infantil i primària

Equips de formació de formadors

Estan integrats per professorat d'infantil, primària i secundària, i sovint per professorat universitari que hi participa ja sigui impulsant la reflexió conjunta o, senzillament, com un més de l'equip de treball.

Equips

- Educació infantil 1r cicle, 0-3
- Educació infantil, 0-6
- La llengua a l'escola
- La cultura matemàtica de les persones
- Educació en valors
- Apropar els infants al món de l'art
- La llengua anglesa a l'educació infantil i primària
- Les ciències a l'educació infantil i primària
- Comunicació, educació afectiva i creixement personal
- Pedagogia sistèmica
- Formació d'acompanyament al professorat interí
- Un enfocament global de l'aprenentatge
- Vers una nova mirada educativa: formació en competències
- El ioga a l'educació

Grups de recerca, de formació i de tutela de propostes d'innovació (alguns amb la Facultat de Ciències de l'Educació)

Grups formats per professorat interessat a dur a terme propostes didàctiques innovadores referents a una àrea o a diferents temàtiques d'intervenció docent. Estan assessorats per professorat universitari i, de l'intercanvi entre teoria i pràctica, es va refent el marc teòric de referència.

Equips

- L'educació musical a l'educació primària
- L'educació musical i la interacció social (0-3)
- L'aprenentatge col·laboratiu en llengua estrangera.
- Aprenentatge entre iguals
- L'avaluació en els processos de formació
- Treball interdisciplinari: la cançó improvisada a primària

Grups d'autoformació i d'elaboració de materials

Grups de mestres en actiu que manifesten interès i motivació per compartir, aprofundir, reflexionar i dissenyar pràctiques educatives sobre una temàtica determinada, amb la finalitat d'incorporar millores en la seva actuació docent. Fruit de l'intercanvi s'elaboren materials i propostes experimentades.

- Llegim en parella
- Elaboració d'estratègies interactives (en llengua anglesa)
- L'educació de la mirada a l'escola bressol
- Educació en comunicació. Edumèdia
- Neuropedagogia i aplicacions educatives
- La cultura matemàtica dels infants

Grups de personal formador per a necessitats educatives emergents

Grups integrats per mestres en actiu amb la finalitat d'oferir un acompanyament als mestres novells i oferir formació a noves necessitats educatives emergents

- Acompanyament del professorat novell
- Acompanyament a centre de nova creació
- Vers una nova mirada educativa: formació en competències

Grups de personal formador en pràctica reflexiva

Grups de mestres que han iniciat la formació en pràctica reflexiva en el Departament d'Educació per a impartir formació a centres.

- Llengua anglesa a l'educació infantil i primària

Educació secundària

Els equips de personal formador de secundària de l'ICE majoritàriament s'encarreguen de gestionar, programar i impartir les activitats de formació que els pertocuen.

Equips d'àrees i matèries

- Astronomia, astrofísica i cosmologia
- Ciències experimentals
- Cultura clàssica
- Economia i EOE del batxillerat
- Educació física a primària i secundària
- Educació visual i plàstica
- Els valors a l'educació física
- Física i química
- Llengües
- Llengües estrangeres
- Matemàtiques
- Música
- Tecnologies i competència digital

Ús didàctic de les TIC+C

- Utilització didàctica de recursos informàtics
- Ús didàctic de la xarxa telemàtica Internet
- Ciències experimentals i TIC+C
- Ciències socials i TIC+C

Organització i gestió de centre

- Organització i gestió de centres de secundària
- Batxillerat: gestió, organització, programació i avaluació
- Assessoraments d'aspectes globals de centres
- Relació entre els centres docents i l'entorn
- Xarxa de centres per millorar les oportunitats educatives
- Xarxa de centres innovadors
- Equip d'intervenció en centres segons la metodologia de la PR

Convivència i gestió docent

- Tutoria
- Gestió d'aula i avaluació
- Atenció a la diversitat. Coresponsabilització social
- Estratègies d'atenció a la diversitat multicultural
- Convivència i gestió de conflictes
- Competència social i educació emocional a secundària
- Benestar docent. Cuidem-nos
- Educació per a la ciutadania
- Coeducació
- La semi-immersió
- L'observatori de la violència

Cicles formatius de formació professional

En conveni amb la DG de Formació Professional.

- FOL
- Metodologies i avaluació en els cicles formatius
- Informàtica
- Química
- Ús didàctic de la informàtica en els CF d'Administració i Comerç
- Gestió de la prevenció i salut docent
- La tutoria a l'FP

Formació del personal formador del professorat interí

- Formació del personal formador del professorat interí de secundària
- La tutoria al professorat interí de secundària

Trobades generals dels equips de personal formador

Aquestes sessions de treball tenen com a finalitat compartir temàtiques transversals com a punts de reflexió i millora en l'activitat formativa, perquè tots els grups puguin incorporar els aspectes més transversals.

Enguany es prioritza el coneixement i la cooperació entre equips de temàtiques transversals i amb aquesta finalitat s'organitzen trobades d'intercanvi entre els grups.

També s'organitzarà una jornada de formació de caràcter general amb la finalitat d'analitzar i aprofundir aspectes comuns de la formació permanent.

Sessions de formació per a determinats equips de personal formador (cursos, seminaris, assessoraments, etc.)

- Dins del funcionament habitual dels equips es preveu que puguin convidar persones per a introduir punts de vista que l'equip considera d'interès o per a ajudar a contrastar i validar propostes que es generen.
- En alguns casos el grup demana algun curs de formació específic per als seus membres. Per exemple, el Curs d'actualització matemàtica per al personal formador de l'àrea de matemàtica.

Sessions d'introducció o aprofundiment en una temàtica transversal

L'octubre de 2005 l'ICE de la UAB va adoptar la plataforma Moodle com a suport per a les seves activitats, atesos els avantatges que suposava respecte d'altres alternatives. Primer es va organitzar un espai Moodle per coordinar els equips de personal formador i per a la formació interna, <http://equipsice.uab.cat>. Paral·lelament es va crear una aula virtual, <http://aulaice.uab.cat>, per als cursos i els seminaris, que va esdevenir particularment útil en el Pla de formació del personal interí novell impulsat pel Departament d'Educació. Durant els tres cursos següents se n'ha estès l'ús a les activitats de formació del professorat, especialment a l'educació secundària i als cicles formatius.

L'aula Moodle, que el primer curs es va fer servir en una trentena d'activitats, ha passat a utilitzar-se en més de 250 activitats en tres anys i supera actualment les 2650 persones usuàries. L'espai del personal formador, que permet la comunicació, la coordinació, la cooperació i la formació interna en el si dels equips de l'ICE, ha assolit les 409 persones usuàries de 53 grups. Aquest darrer curs hem creat dos espais Moodle nous com a suport de la feina de l'ICE: un per a projectes i experiències d'innovació i un per a recerca <http://projectesice.uab.cat>

Participació a jornades, simposiums, fòrums i congressos

Dins de les activitats de cada equip es promou l'assistència dels membres a jornades, simposiums i congressos, i la presentació de ponències o comunicacions sobre la tasca duta a terme.

Per a més informació, consulteu la web: www.uab.cat/ice. En l'apartat Equips de formació i innovació, podeu accedir a la fitxa o pàgina web de cadascun dels equips.

• Projectes singulars

Projecte Espurn@

El projecte Espurn@ és fruit de la col·laboració entre el Departament d'Educació, iEARN-Pangea i l'ICE de la UAB i té una durada prevista de tres anys. La coordinació i la gestió del projecte són a càrrec de l'ICE de la UAB.

El 2007 l'ICE va assumir la coordinació del projecte Espurn@ (www.espurna.cat). Durant el primer curs, a més d'endegar la infraestructura tècnica i els quatre portals Moodle del projecte, es van constituir els equips de col·laboradors, de dinamització i de suport, i les diverses comissions de treball i de gestió, es van fer nombroses presentacions per a difondre el projecte i es va dur a terme la formació interna del grup inicial.

El segon any s'han consolidat els portals, s'ha millorat la qualitat, augmentant els recursos didàctics del projecte, fent-ne difusió i formació i, a més a més, s'ha estès com un referent per a atendre la diversitat de l'alumnat. S'ha col·laborat estretament amb el Servei d'Immersion i Ús de la Llengua, i s'ha establert un grup de treball de coordinadors i assessors LIC. S'ha fet un curs semipresencial de formació de personal formador format per components de l'equip de l'àmbit TIC+C de l'ICE, col·laboradors i col·laboradores del projecte Espurn@ i d'iEARN-Pangea i membres del grup de treball Espurn@-LIC.

Espurn@, en aquests moments, té operatius quatre portals Moodle i un portal Ning:

Kampus, dedicat a aules obertes d'educació secundària.

Kitxalla, per a aules d'acollida de primària.

Kalidoscopi, adreçat a aules d'acollida de secundària.

Klaustre, l'espai sobre atenció a la diversitat dedicat a tot el professorat, en especial al d'aules obertes i d'acollida.

Ning Espurn@, per a la coordinació i projectes col·laboratius

El projecte, al llarg de l'any 2009, ha passat per diverses fases. De les activitats dutes a terme en cadascuna d'aquestes fases en destacaríem les següents classificades per la tipologia diversa.

Presentacions i difusions

- Presentació del projecte a l'equip de personal formador del professorat interí novell de secundària de l'ICE de la UAB.
- Presentació a la Jornada de Diversitat de l'ICE per tal d'arribar a d'altres col·lectius de professorat, a més del de les aules d'acollida i les aules obertes.
- Redacció de documents escrits, d'un díptic i d'una presentació de diapositives digitals amb una breu descripció del projecte *Espurn@* i de la seva estructura, així com de les adreces i telèfons de contacte i de consulta.
- Sessions de presentació i difusió a diversos organismes i territoris (seccions i serveis de l'administració educativa, Serveis Territorials, centres de recursos pedagògics, Serveis Educatius, etc).
- Primera Jornada Espurn@ (25 d'abril de 2009).
- Participació en jornades i congressos a Catalunya i altres comunitats autònomes.

Formació de formadors

- Curs semipresencial de formació de personal formador. (novembre 2008-març 2009)
 - Objectiu: disposar d'un bon nombre de formadors coneixedors del projecte i de les eines TIC que s'hi utilitzen i permetre, per tant, fer un salt qualitatiu i quantitatiu en relació amb l'extensió i la difusió del projecte.
 - Contingut:
 - coneixement aprofundit del projecte Espurn@ i dels seus quatre portals,
 - funcionament de la plataforma Moodle i l'aprofitament didàctic,
 - nocions de tractament d'imatge,
 - eines web 2.0, sindicacions, webquestz, caceres de tresor, i
 - competències, intel·ligències múltiples, xarxes socials, i entorns virtuals de comunicació sincrònica en 3D.
 - Professorat-tutors: 7 i 36 professionals acreditats
 - Avaluació: Tant els formadors com els participants en la formació han valorat molt positivament de la participació, metodologia i els aprenentatges adquirits i des de l'ICE valorem molt l'experiència i pensem que pot ser traspasada a altres temàtiques i equips de formadors.

Primera Jornada Espurn@: Experiències, eines i contextos. 25 d'abril de 2009

- Presentació del projecte
- Conferències sobre les TIC a la UAB i sobre la innovació a les aules obertes
- Experiències, eines i contextos de treball amb Espurn@
- Exemplificacions de treball amb els diferents portals en aules obertes, aules d'acollida de primària i de secundària, temes transversals i tallers d'iniciació i d'aprofundiment

Formació

- Producció de materials de formació i d'autoformació
- Participació en la formació que es fa per a aules obertes i aules d'acollida des del Departament d'Educació
- Assessorament als mestres i professors que fan servir els materials del projecte Espurn@ a les seves aules
- Producció dels materials d'un curs virtual d'utilització de l'Espurn@
- Curs a l'escola d'estiu virtual d'iEARN-pangea

Desenvolupament qualitatiu

- Consolidació dels portals *Klaustre i Kampus*
- Renovació dels portals *Kitxalla i Kalidoscopi*
- Noves propostes d'activitats
- Elaboració de material per al professorat (*Klaustre*)
- Creació d'un servei de correcció lingüística, que a partir del mes de setembre supervisa tots els materials nous abans que es publiquin i està revisant progressivament la base de dades existent.
- Selecció del material de l'espai LIC en col·laboració amb el grup de treball
- Incorporació del material LIC als espais d'aules d'acollida de primària i secundària *kitxalla i kalidoscopi*

Millores tècniques

- Funcionament generalitzat de tots els portals
- Desenvolupament d'una guia d'utilització dels materials àgil i funcional
- Remodelació del disseny gràfic
- Preparació per a implementar una nova versió del Moodle
- Creació de la comunitat Ning *Espurn@* per a la participació i col·laboració del professorat
- Utilització de les plataformes virtuals d'aprenentatge en 3D
- Disseny i experimentació d'una nova maqueta amb més usabilitat, més amable i amb accés més fàcil a la informació

Creació de nous grups de treball

- Grup de treball de col·laboradors per a elaborar materials
- Equip de formació de formadors, format pel professorat que ha participat en el curs, a més dels col·laboradors més propers
- Grup de treball *Espurn@-LIC*:

Descripció del grup de treball *Espurn@-LIC*

- Els seus objectius són: recollir les bones pràctiques del territori, el difondre i dinamitzar els projectes en les aules LIC i assessorar al projecte en relació amb les aules d'acollida
- El grup esta format per: representants del Servei d'Immersion i Ús de la Llengua, membres de l'ICE, la direcció tècnica del projecte i el personal assessor LIC representants dels diferents territoris
- Les tasques dutes a terme o en curs són: la difusió del projecte, l'aportació d'experiències, el desenvolupament d'instruments de valoració de recursos, la proposta d'inclusió de materials i la selecció i validació dels recursos

Dades de participació fins a l'octubre de 2009

Portals	Usuaris Enregistrats	Entrades als portals
<i>Klaustre</i>	2.347	17.838
<i>Kalidoscopi</i>	829	10.311
<i>Kampus</i>	1.810	14.188
<i>Kitxalla</i>	411	4.029
<i>2 x 1</i>	101	--
<i>Espurna-ning</i>	670	12.529
Total	6.168	58.895

En relació amb les dades de participació del curs anterior, la xifra actual representa un increment del 267%.

Valoracions

- El portal *Klaustre* continua essent, segurament per la formació, el portal més visitat, és a dir, que el treball amb professorat és el que té més pes dintre del projecte.
- El segueix de ben a prop *Kampus*, que és el portal matriu, el més madur i amb un ritme i qualitats molt estables, que augmenta a un ritme molt sostenible. Comencem a veure un bon nombre d'altres de professorat que ja no són d'aules obertes ni grups de diversificació curricular.
- *Kalidoscopi* ha experimentat un creixement espectacular, probablement arran de les presentacions i el treball conjunt entre ICE+equip del projecte i la Subdirecció LIC.
- *Ning* ha estat una aposta encertada, perquè ha esdevingut un element clau per augmentar la qualitat de la participació, així com també per facilitar que un grup important d'usuaris passés de ser únicament consumidors de continguts a integrar-se en el teixit de l'equip Espurn@.
- Tot i que el nombre d'usuaris enregistrats s'ha multiplicat per 10 en el darrer any, *Kitxalla* té menys requesta que els altres portals. Segurament aquest fet és degut a diverses causes, entre les quals podríem esmentar que aquest portal es va engegar més tard, que el nombre d'aules d'acollida de primària és més petit, que cal desenvolupar més materials dissenyats específicament per a aquest col·lectiu i, potser, que el professorat de primària està menys avesat a fer servir les TIC que el de secundària.
- Les xifres que hem recollit no reflecteixen tota l'activitat derivada dels portals ja que una part dels usuaris fan servir la sindicació de continguts i que, ateses les dificultats legals (permisos per escrit, etc.) per donar d'alta els alumnes, l'activitat es canalitza majoritàriament a través dels codis d'accés del professorat, que les pot descarregar en format digital, però també en paper.

Altres dades rellevants

- Difusió i formació (curs 2008-2009): 1 curs de formació de formadors amb 46 participants, 14 sessions de difusió, 16 formacions en línia, 2 formacions presencials i 7 articles a diaris, etc.
- Activitats incloses en els portals, en cadascun dels quatre portals s'han introduït al llarg del curs entre 200 i 290 activitats, distribuïdes en diferents apartats.
- Personal col·laborador
 - Direcció i coordinació tècnica del projecte, Ramon Barlam, Ferran Mas, Maurici Mòdol
- Personal col·laborador fix: 16 professors i professores
- Altres col·laboradors i col·laboradores: 12 professionals
- Suport administratiu i dinamització: 2 persones

Recerques i indagacions

- La formació virtual és un dels punts forts del projecte, i permet arribar a tots els punts del territori. L'experiència de l'equip Espurn@ i de l'ICE de la UAB en aquest àmbit és molt potent i això reverteix en el projecte. Enguany es continuarà en la mateixa línia, promovent un curs d'actualització per al personal formador Espurn@.
- S'han engegat, per als usuaris avançats, l'escola virtual Espurna. Quinzenalment, ens trobem a la seu virtual del projecte a Second Life i treballem temes diversos com pissarres digitals interactives, PDI i aprenentatge d'anglès a partir d'entorns simulats a Second Life (aquests són els tres primers temes del curs).
- Sindicacions Espurn@. Espurn@ aposta per fer possible, a través de sindicacions, que els continguts dels diversos portals del projecte puguin integrar-se als webs, moodles i blogs dels usuaris.
- Codis QR: Els codis QR i l'aplicació educativa són una de les apostes del projecte per a aquest curs.
- Grups Espurn@: Des de Ning actualment hi ha diversos grups de recerca molt actius, sobre temes diversos, com ara, pissarres digitals interactives, integració de Twitter a l'aula, fotomoció-treball amb imatges a l'aula, etc. Aquests grups són un signe de qualitat del projecte.

Per a més informació podeu consultar l'adreça d'Internet: www.espurna.cat

La semiimmersió. Grup de Recerca en Ensenyament i Interacció Plurilingües (GREIP)

El GREIP, reconegut per l'AGAUR l'any 2005 com a grup de recerca consolidat, pertany al Departament de Didàctica de la Llengua, la Literatura i les Ciències Socials de la Facultat de Ciències de l'Educació de la UAB. Les publicacions del grup es poden consultar en l'apartat destinat als projectes de recerca del seu web (<http://greip.uab.cat/>).

Des del curs 2006-2007, l'ICE de la UAB i el Grup de Recerca en Ensenyament i Interacció Plurilingües / Content and Language Integrated Learning – Semiimmersió (GREIP/CLIL-SI) col·laboren en un projecte comú: la semiimmersió a Catalunya o ensenyament d'àrees curriculars en llengua estrangera a primària i a secundària. El curs 2006-2007, va tenir lloc la I Trobada sobre Semiimmersió a Catalunya.

Atès l'èxit de la trobada i l'interès que va generar, el curs 2007-2008 es va donar continuïtat al projecte amb dues accions: d'una banda, l'organització de la II Trobada sobre Semiimmersió a Catalunya "Ensenyament d'àrees curriculars en llengua estrangera" i, de l'altra, el I Seminari d'Iniciació a la Semiimmersió (SI) en Aules Inclusives.

El curs 2008-2009 el projecte va culminar amb la III Trobada sobre Semiimmersió a Catalunya i I Taula Rodona Internacional sobre Programes AICLE. Van col·laborar en aquesta organització el Departament de Didàctica de la Llengua i la Literatura de la UAB, la Facultat de Ciències de l'Educació de la UAB, el Departament d'Educació de la Generalitat de Catalunya i el màster oficial de recerca en Didàctica de la Llengua i la Literatura de la UAB.

Amb aquesta internacionalització de les jornades es van assolir entre d'altres els objectius de presentar i discutir els avenços en recerca i pràctica docent sobre programes AICLE en segones llengües i llengües estrangeres en aules inclusives, estimular l'apropament i el diàleg entre professionals de l'ensenyament i de la recerca en el camp de l'aprenentatge de llengües i fer visible la rellevància de la retroalimentació continuada entre tots dos grups, promoure la recerca aplicada en didàctica del plurilingüisme i contribuir a superar els prejudicis lingüístics que frenen l'aprenentatge de llengües segones i estrangeres.

Paral·lelament es va dur a terme el II Seminari de Semiimmersió: *teoria i pràctica de les activitats de semiimmersió (SI) en aules inclusives*, amb l'objectiu de ser un espai d'intercanvi d'experiències i projectes del professorat d'ensenyaments obligatoris de qualsevol àrea del currículum, interessats a endegar o aprofundir en experiències de semiimmersió o ensenyament de matèries en llengua estrangera.

Escoles novelles (o de nova creació)

Per cinquè curs consecutiu, l'ICE ofereix alguna proposta de formació per a escoles de nova creació. Fins ara el tipus d'activitat s'havia centrat bàsicament en el desenvolupament de seminaris. Enguany està prevista, com a eix central, una jornada d'escoles novelles d'arreu de Catalunya.

Aquest projecte neix amb l'objectiu d'acompanyar algunes de les escoles que acaben d'iniciar el procés —apassionant i complex— de constituir una comunitat educativa. És una proposta de formació que ofereix un espai d'intercanvi, en el qual es poden compartir i debatre alguns dels aspectes més rellevants que comporta la posada en marxa d'un centre educatiu.

Partint d'aquesta intenció es plantegen, bàsicament, tres eixos de treball: *a)* els processos d'acolliment (dels infants, de les famílies, dels mateixos docents); *b)* el projecte educatiu i els trets més característics de la gestió pedagògica, i *c)* la dinàmica dels equips de mestres.

Aquesta formació s'ha mantingut al llarg d'aquests anys ja que ha augmentat el nombre de demandes dels centres que es troben en aquesta situació. Això ens ha obligat a crear diferents grups segons la situació del centre i el curs d'incorporació: 2005/2006, 9 centres, 2006/2007, 8 centres (més els anteriors), 2007/2008, 11 centres (més els anteriors), 2008/2009, 30 centres (en total), 2009/2010, 55 centres (en total).

Tot i que la majoria d'aquests centres pertanyen a l'àmbit territorial del Vallès Occidental, també n'hi ha d'altres territoris (Maresme, Anoia, Vallès Oriental, etc.). Els del curs 2009/2010 són de tot Catalunya.

Fruit del treball iniciat en aquest tema, el Servei Territorial de Barcelona Comarques ens va encarregar fa tres cursos un seminari de formació adreçat als equips directius dels centres de nova creació. Es va dissenyar una proposta formativa concretada en quatre eixos, que es va repetir, amb un nou col·lectiu de centres, l'any següent:

- Els processos d'acolliment.
- L'organització del temps.
- El projecte educatiu i els trets més característics de la gestió pedagògica.
- La dinàmica dels equips de mestres.

Seguint amb la proposta endegada amb anterioritat, la Unitat de Formació del Professorat d'Infantil i Primària va elaborar un nou projecte per al Seminari d'Escoles Novelles. En aquella ocasió es van dur a terme quatre sessions de treball en què l'eix fonamental va ser la posada en comú, amb les famílies dels centres, dels aspectes més rellevants dels processos d'ensenyament i aprenentatge amb els infants. La peculiaritat del projecte va raure en el fet que una d'aquestes quatre sessions, descentralitzada vers els territoris d'origen, es va fer conjuntament entre pares, mares i mestres, per tal d'avançar en la mirada de certes propostes innovadores en relació amb aquests processos.

Tal i com comentàvem, el projecte per al curs 2009-2010, consisteix en el desenvolupament d'unes jornades de divendres i dissabte en què es convocaran totes les escoles novelles de Catalunya, 55 de les quals ja han confirmat l'assistència, amb una participació prevista d'unes 200 persones. En aquesta ocasió, igual com ja varem iniciar el curs passat, també es preveu l'assistència de pares i mares, que estan interessats a conèixer el sentit que hi ha al darrere dels projectes educatius dels centres on van els seus fills i filles. En funció de com vagi aquesta Jornada es proposarà alguna activitat de continuïtat per a aquest mateix curs, i es planificarà una proposta per al següent.

Pràctica reflexiva

El **Projecte d'intervenció en centres des de la metodologia de la pràctica reflexiva** és una iniciativa de l'ICE en coordinació amb el Departament d'Educació i amb la col·laboració dels serveis educatius de cadascuna de les zones on es fan intervencions.

Es basa en el treball de cooperació interinstitucional i el treball compartit entre els SE i l'ICE per a donar resposta a les necessitats que plantegen els centres.

Objectius del Projecte

1. Ajudar els centres a reconèixer i afrontar els problemes que els preocupen.
2. Facilitar la presa de consciència de les seves fortaleses.
3. Enfortir la seva capacitat de reflexió compartida.
4. Reflexionar sobre els recursos metodològics més adients per a atendre les necessitats dels centres, en coordinació amb l'Equip Tècnic del Departament d'Educació.

Equip impulsor

L'equip impulsor d'aquest projecte és l'equip de llengua de secundària, format en la metodologia de la pràctica reflexiva (PR). Aquest equip es va iniciar en les intervencions en centre de caràcter transversal per a donar resposta a una demanda de formació feta pel SE de Badia, durant el curs 2006-2007. Durant el curs 2007-2008 s'hi ha incorporat personal formador d'altres àrees i s'ha ampliat el nombre de centres on es fa assessorament. Durant el curs 2008-2009 s'han ampliat el nombre d'intervencions, i s'ha consolidat com a un projecte estratègic de l'ICE. La tasca que s'hi desenvolupa s'emmarca en el treball que porta a terme l'Equip Tècnic de Pràctica Reflexiva del Departament d'Educació, amb qui treballa amb estreta sintonia.

Els centres on s'han fet intervencions durant el curs 2008-2009 són:

Centres	Modalitat	Temes
IES Terra Roja (Sta. Coloma de Gramenet)	Inicial	Comprensió lectora
IES Rovira Forns (Sta. Perpètua)	Inicial	Gestió d'aula
IES Lluís Companys (Ripollet)	Inicial	Gestió d'aula
IES Ventura Gassol (Badalona)	Inicial	Competències
IES Llobregat (Sallent)	Inicial	Competència comunicat.
IES Polinyà (Polinyà)	Inicial	Gestió d'aula i CCBB
IES Serra de Marina (Premià de Mar)	Continuïtat	Aprendre a aprendre
IES Can Vilumara (Hospitalet de Llobregat)	Inicial	Competència comunicat.
IES Castellbisbal (Castellbisbal)	Inicial	Competències
IES Guillem Catà (Manresa)	Inicial	Competències
IES Escola Industrial (Sabadell)	Inicial	Interdisciplinarietat
IES Narcís Monturiol (Barcelona)	Inicial	Gestió d'aula i atenció div.
CEIP Camí del Cros (Mataró)	Inicial	Programació per CB
CEIP Pallaresa (Sta. Coloma de Gramenet)	Inicial	Curriculum per CB
CEIP 25 de Setembre (Rubi)	Inicial	CB i treball per projectes
CEIP Ramon Llull (Rubi)	Inicial	Treball per projectes
Curs interzonal a les Corts	Inicial	Competències

Resultats obtinguts

Tot i saber que es tracta d'una aposta a llarg termini que difícilment pot donar fruits immediats, es considera que ha tingut èxit si al llarg de la intervenció formativa i immediatament després d'acabar-la s'ha iniciat un procés de **transferència de la formació**.

Els indicadors o evidències que ens ajuden a valorar la transferència són:

- La implantació a l'aula dels aprenentatges assolits durant la formació.
- La inclusió en els espais de coordinació ordinaris de temes derivats de l'activitat formativa.
- El seguiment institucional de l'aplicació i la revisió.

Memòria

S'ha elaborat una memòria amb el detall de cadascuna de les intervencions i amb propostes de millora compartides per tot l'equip de personal formador. És interessant destacar que d'aquestes intervencions formatives, set tenen continuïtat durant el curs 2009-2010.

Per a més informació podeu consultar l'adreça d'Internet: www.uab.es/ice

Plataformes virtuals cooperatives i d'aprenentatge

Actualment l'ICE disposa, actualment, de quatre plataformes virtuals cooperatives i d'aprenentatge principals (quatre espais Moodle) i d'altres per a projectes específics. Els quatre espais Moodle citats s'utilitzen:

- Com a plataforma per a impartir cursos virtuals i semipresencials i com a suport als cursos presencials (<http://aulaice.uab.cat>).
- Com a espai de coordinació entre components dels diferents equips de personal formador i de coordinació general (<http://equipsice.uab.cat>).
- Com a espai per a la realització de projectes (<http://projectesice.uab.cat>).
- Com a espai per a la recerca i l'experimentació.

L'ICE disposa d'un servidor propi en els Serveis Informàtics de la UAB i d'un servidor d'experimentació a les dependències de l'ICE.

A més a més d'aquests quatre espais, ja en ús normalitzat, hi ha un servei de suport informàtic per als equips de formació i per a les activitats de formació amb blogs, serveis multimèdia i altres eines cooperatives del web 2.0.

Aula virtual de l'ICE (<http://aulaice.uab.cat>)

Plataforma utilitzada per a activitats de formació amb format virtual a distància, semipresencial o com a suport a activitats presencials. 298 activitats i 3751 persones usuàries. (març de 2010).

L'espai del personal formador (dels equips ICE) (<http://equipsice.uab.cat>)

Plataforma utilitzada per a coordinar els equips de personal formador de l'ICE. 117 espais actius i 556 persones usuàries. (març de 2010).

L'espai de projectes (<http://projectesice.uab.cat>)

Plataforma flexible i multiús utilitzada per a diferents projectes, programes innovadors i de recerca i amb formats diversos. 123 cursos i projectes i més de 920 persones usuàries. (març de 2010).

L'espai de recerca i experimentació

Plataforma flexible i multiús utilitzada per a recerca, innovació i experimentació de projectes nous però que no són en fase de generalització. Instal·lada en el servidor ubicat a l'ICE.

Aspectes que cal destacar de les plataformes actuals

La plataforma Moodle utilitzada en els quatre espais en funcionament és una plataforma lliure, gratuïta, de codi obert, modular, autoconfigurable, autogestionable, categoritzada i interactiva que fa possible el treball col·laboratiu i cooperatiu. El Departament d'Educació en fa ús i la promou i molts centres educatius l'han adoptada.

És una eina molt valuosa i molt valorada en els diferents programes de formació, especialment en la formació del professorat interí d'educació secundària, en les activitats per al professorat de formació professional, activitats dels PFZ, d'oferta pròpia de l'ICE i altres programes específics.

També és una eina molt adequada per a compartir, coordinar i cooperar entre el professorat dels diferents equips ICE de personal formador.

És versàtil per a programes de recerca, innovació i experimentació.

La formació en l'ús de l'eina permet la possibilitat que sigui transferida immediatament a l'aula amb l'alumnat del personal formador i del professorat en general que la utilitza.

A més, s'ha desenvolupat i se n'ha estès l'ús en molt poc temps.

Suport telecol·laboratiu infoice.uab.cat

El servei infoice.uab.cat és un servei transversal, internivell i telecol·laboratiu que dona suport intern a l'ICE, als equips de personal formador i en general a tota la comunitat educativa, en relació amb les eines informàtiques d'aprenentatge cooperatiu.

El servei estructura, engloba i millora les plataformes virtuals creades al final de 2005 i, alhora, n'amplia les prestacions i potencialitats.

L'ICE disposa actualment d'un servei i d'un equipament amb prou capacitat, seguretat i flexibilitat, que ens permet seguir sent capdavanters i innovadors en l'àmbit de les TIC+C, en la formació semipresencial i en els projectes telecol·laboratius.

El treball que s'ha desenvolupat i que es desenvolupa és el disseny, la gestió, la coordinació i el manteniment de les plataformes virtuals, el suport per a la dinamització dels diferents espais i per a les persones usuàries, la recerca i l'experimentació de noves eines telecol·laboratives per als equips de formació i per al professorat dels diferents cursos i activitats, i la formació interna i del personal formador, etc.

Relació de serveis de suport

- Implantació de plataformes virtuals d'aprenentatge.
- Espais telecol·laboratius virtuals.
- Altres eines del web 2.0 que es poden utilitzar en la formació del professorat (Moodle, blogs, Joomla, Sloodle, plataformes 3D, eines de Google, etc.).
- Suport tècnic i organitzatiu.
- Formació interna per al professorat de l'ICE, per als equips de formació i per a les persones usuàries del servei en general.
- Formació del professorat.

Xarxa d'IES innovadors associats a l'ICE de la UAB

El curs 2007-2008, l'ICE va constituir, a títol experimental, una xarxa de centres públics de secundària amb la voluntat d'experimentar projectes de centre globals innovadors i donar-los suport formatiu i institucional. Actualment ja fa dos cursos que funciona.

La xarxa es va constituir inicialment amb quatre IES (alguns de creació nova o recent), associats a l'ICE de la UAB, per experimentar projectes globals d'atenció a tot l'alumnat, amb implicació institucional, amb aspectes innovadors pel que fa a l'organització i al currículum i amb la utilització de les TIC+C i, en concret, de les plataformes cooperatives i d'aprenentatge (Moodle).

Actualment hi participen, amb la col·laboració de l'ICE de la UAB:

- IES Bnou (Badalona),
- IES Creu de Saba (Olesa de Montserrat),
- IES Montgròs (Sant Pere de Ribes),
- Institut de Sils (Sils)

Els requisits per a participar en aquest projecte d'innovació eren, bàsicament, la implicació institucional, una voluntat innovadora i de participar en una xarxa de centres i la utilització de les TIC+C i, en concret, del Moodle, la formació del professorat dels centres i la participació en experimentació i recerca i difusió de les experiències.

El treball desenvolupat, en línies generals, es pot resumir en els aspectes següents:

- Consolidació de la xarxa.
- Coneixement i suport mutu dels centres.
- Sessions d'intercanvi d'experiències:
 - Experiències globals d'atenció a tot l'alumnat.
 - Experiències d'organització dels centres.
 - Experiències d'organització de les TIC als centres.
 - Experiències de treball amb Moodle i utilització per a la comunicació i la participació de l'alumnat i de les famílies.
 - Experiències sobre l'acollida de professorat nou, de l'alumnat i de les famílies.
 - Experiències sobre utilització de la plataforma Moodle com a eina de suport per a l'ensenyament i aprenentatge.
 - Experiències de projectes cooperatius amb l'alumnat.
 - Experiències de treball cooperatiu.
 - Experiències de treball per projectes.
 - Experiències sobre projectes d'educació emocional.
 - Experiències sobre projectes d'aplicació de les teories d'intel·ligències múltiples.
- Projecte conjunt de l'alumnat i el professorat dels diferents centres.
<http://projectesice.uab.cat>.
- Primera Jornada d'Experiències Innovadores a Secundària amb la participació de 180 assistents.

Valoració dels aspectes singulars

Els aspectes més valorats d'aquest projecte singular són que:

- És una altra manera de fer formació, una alternativa a la formació més estandaritzada. Es basa en l'autoformació d'un grup estable de centres amb voluntat innovadora, que treballen en xarxa, cooperant i utilitzant les TIC+C.
- Estimula la innovació, l'experimentació i la transferència.
- És alhora un equip ICE i una activitat formativa que implica més de trenta professors i professores i centenars d'alumnes de manera indirecta.
- Ha implicat més de cent alumnes de tres centres diferents de manera directa.
- Aprofundeix en el treball en xarxa, en projectes cooperatius i utilitza eines col·laboratives i tecnològiques recents.
- Té la voluntat d'experimentar, de formar el professorat i de difondre les experiències mitjançant la formació.
- Intenta conjugar la innovació, l'experimentació i la formació.
- Implica el compromís de fer formació de les innovacions i del treball de recerca cooperatiu conjunt.

Actualment s'està aprofundint en els temes ja treballats el curs passat i, especialment, en els referits a la millora de l'organització del centre i a la intervenció educativa a l'aula amb aspectes innovadors. S'han recollit les experiències per a una propera publicació.

- **Formació del professorat interí**

El Decret 172/2005, de 23 d'agost, que regula la borsa d'interins preveu que a partir del curs 2005-2006 el professorat interí que tingui per primera vegada un contracte d'un curs escolar de durada en un mateix centre públic "seguirà un curs d'iniciació a la tasca docent en centres públics."

Aquesta formació pretén ajudar els mestres i el professorat interí a fer millor la seva feina com a educadors: planificar i programar les classes i l'avaluació, gestionar amb eficàcia el grup classe i atendre la diversitat de l'alumnat. Al mateix temps es pretén donar-los a conèixer recursos i materials TIC, ajudar-los a portar a terme les tasques de tutoria i fer-los adonar de la importància del treball en equip i de la necessitat de treballar els recursos emocionals per a afrontar la dinàmica de la vida professional docent.

Els instituts de ciències de l'educació de les universitats catalanes, seguint les directrius de la Direcció General d'Innovació, actualment Direcció General de l'Educació Bàsica i el Batxillerat, han endegat enguany la quarta edició del programa Comencem Bé de formació del professorat interí. Es tracta d'un curs de 45 hores de durada, 30 de presencials i 15 de telemàtiques, en què s'aborden un conjunt de temes transversals com ara la planificació i la programació, l'avaluació, la tutoria, la gestió de l'aula, l'atenció a la diversitat o els recursos TIC. En molts dels grups, especialment a secundària, la part no presencial es duu a terme per via telemàtica mitjançant l'aula virtual de l'ICE de la UAB.

La formació es planteja com un acompanyament d'aquests nous professionals, que els ajudi a millorar les seves competències docents. Quatre anys d'experiència ens han refermat en la idea inicial d'atorgar la màxima importància a l'anàlisi i la reflexió compartida sobre la pràctica a classe.

Comprovar que els problemes i els neguits a què ens enfrontem no són gaire diferents dels de la resta de companys que es troben en la mateixa situació sovint és un estímul per a abordar les qüestions didàctiques i metodològiques. Si l'administració i les institucions de formació saben aprofitar aquesta oportunitat —i, si cal, aprofundir-hi—, disposarem d'una eina potent per a millorar la qualitat del sistema.

La UAB ha acollit enguany en aquest programa un total de 477 professors i professores interins (300 d'educació infantil i primària i 177 de secundària), procedents de les comarques del Bages, el Barcelonès, el Berguedà, el Vallès Occidental i el Maresme, distribuïts en 34 grups. La formació ha intentat adaptar-se al màxim a la realitat i les necessitats dels docents i donar respostes aplicables al seu treball diari, la qual cosa no sempre ha estat fàcil perquè hi conflueixen mestres de totes les especialitats, professorat d'ESO, de batxillerat, de cicles formatius, d'EOI i d'adults.

Paral·lelament, s'ha portat a terme el Programa de Formació per a Tutors i Tutores d'Interins, al qual s'han acollit voluntàriament 149 professors i professores. Les sessions s'han centrat en tres aspectes: a) la importància de l'acolliment del professorat nouvingut al centre, b) l'avaluació com a element regulador del procés d'ensenyament i aprenentatge i c) l'intercanvi d'experiències entre els mateixos tutors i tutores a propòsit de la seva tasca.

Per a atendre ambdós col·lectius l'ICE ha disposat d'un equip de 66 formadors (21 d'infantil i primària i 35 de secundària), la tasca dels quals ha estat essencial tant en el disseny com en la realització d'aquesta formació.

- **Premis**

Memorial Estrella Casas i Costa, sobre la qualitat docent en ciències socials

Amb la col·laboració de la Fundació Estrella Casas i Costa i Manuel Parés i Maicas.

Aquesta fundació la va crear Manuel Parés i Maicas en morir la seva primera esposa, Estrella Casas i Costa, que va ser una professora d'història de segon ensenyament. L'activitat principal és l'atorgament, en col·laboració amb el nostre ICE, del premi que porta el seu nom. D'altra banda, la Fundació té dipositades a la seu del Col·legi de Llicenciats de Barcelona vint caixes que contenen el material pedagògic elaborat per aquesta professora en el camp de la història i de l'art, principalment.

Des de l'any 2000 s'han dut a terme cinc convocatòries del premi.

Participacions i col·laboracions

Participació de representants de l'ICE (formació de professorat de secundària) com a membres de jurats de diverses convocatòries anuals de premis de treballs de recerca del batxillerat: Sabadell, l'Hospitalet de Llobregat, Horta, Gràcia, Terrassa, Bages i Badia, a més a més de la col·laboració en el programa Argó.

- **Fòrum Plèiades**

Fòrum Plèiades: Salut, família i escola: oportunitats educatives

El Fòrum Plèiades es va organitzar al llarg de l'any però la seva realització es va posposar per a primers de gener de 2010.

Els dies 15 i 16 de gener de 2010 va tenir lloc a l'edifici del Rectorat el IV Fòrum Plèiades, coorganitzat per l'ICE i la Facultat de Ciències de l'Educació en el marc d'una iniciativa de l'Autònoma que té com a objectius: a) afavorir el coneixement entre els ensenyants d'educació infantil, primària i secundària dels contextos familiars, socials i educatius dels col·lectius d'immigrants i dels països d'on procedeixen; b) difondre bones pràctiques de les escoles i les institucions catalanes per a una incorporació reeixida de l'alumnat d'origen estranger, i c) formular propostes de millora.

Les 160 persones inscrites van tenir l'oportunitat d'assistir a tres conferències, tres tallers, una taula rodona i cinc ponències de personal investigador, que van oferir un ventall molt ampli de visions de la qüestió, en el qual es combinaven els enfocaments teòrics i els resultats de la recerca amb les experiències i els testimonis de vida.

Prèviament, el dia 14 de gener, va tenir lloc un seminari de professorat i experts per a intercanviar opinions i experiències des de dues perspectives una que té a veure més amb el marc de la recerca social, i l'altra més des de la intervenció psicopedagògica i educativa amb una assistència de 60 persones.

- **Congressos i jornades**

En el programa d'actuació, l'ICE ha organitzat les activitats següents o hi ha col·laborat:

- Jornades d'Educació i Valors "L'ètica i l'altre". Casa de Convalescència de l'Hospital de Sant Pau, Febrer de 2009. Assistents: 60.
- III Trobada Informativa "Llicències d'estudi retribuïdes per al professorat del Departament d'Educació". Sala de juntes de l'edifici del Rectorat de la UAB. Febrer de 2009. Assistents: 75.
- I Jornada Espurn@: Experiències, eines i contextos. Campus UAB. Abril de 2009. Assistents: 250.
- IV Jornades estatals: La cultura matemàtica de les persones amb el títol "Ensenyar a participar en una conversa cultural". CosmoCaixa. Maig de 2009. Assistents: 173
- II Trobada de Professorat d'Educació Física: "Cooperar per aprendre, aprendre a cooperar". Maig de 2009. Assistents: 79
- Trobada del Professorat de Formació i Orientació Laboral (FOL). Casa de Convalescència de l'Hospital de Sant Pau, Maig de 2009. Assistents: 140.
- II Jornada sobre l'Educació Musical a l'ESO. EduCamp Musical. Casa de Convalescència de l'Hospital de Sant Pau. Maig de 2009. Assistents: 50.
- Cicle de cinc conferències. "Les competències, una oportunitat per millorar la qualitat de l'educació". Maig i juny de 2009.
- Jornades sobre assessoraments "Deixant petjada". Assessoraments que afavoreixen projectes compartits. Facultat de Ciències de l'Educació de la UAB. Juny de 2009. Assistents: 64
- III Jornada dels Ensenyaments Professionals de la Química. Casa de l'Hospital de Sant Pau, Juliol de 2009. Assistents: 86.
- Jornada sobre Programació a la Formació Professional segons el Model LOE. Subdirecció General de Planificació i Organització de la Formació Professional. Campus de la UAB. Setembre de 2009. Assistents: 70.
- Jornada de Reflexió i Intercanvi de Professionals de l'Educació Infantil. L'Hospitalet de Llobregat. Setembre de 2009. Assistents 120.
- XXVes Journées Pédagogiques sur l'Enseignement du Français en Espagne. "FLE: état des lieux et perspectives" Barcelona. Setembre de 2009. Assistents: 300.
- VIII Congreso Internacional sobre Investigación en Didáctica de las Ciencias "Enseñanza de las Ciencias en un mundo en transformación" amb la col·laboració d'altres institucions. CosmoCaixa i aules de la Salle. Revista *Enseñanza de las Ciencias*. Setembre de 2009. Assistents: 630.

- IV Trobada de Millora de la Convivència. Equips docents? Equips educatius? Equips? Casa de Convalescència de l'Hospital de Sant Pau. Octubre de 2009, Assistents: 43
- XII Trobada d'Atenció Integradora de la Diversitat a l'ESO "Contextos i eines per impulsar el treball per competències". Casa de Convalescència de l'Hospital de Sant Pau. Novembre de 2009. Assistents: 150.
- VII Jornada dels Ensenyaments Econòmics, Administratius i Comercials. Col·laboració de l'Associació d'Ensenyants d'Economia i Empresa (eee). Casa de Convalescència de l'Hospital de Sant Pau. Novembre de 2009. Assistents: 166.
- I Jornada sobre Experiències innovadores d'educació secundària: Quatre iniciatives globals i compartides d'organització de centre i de gestió d'aula. Casa de Convalescència de l'Hospital de Sant Pau. Novembre de 2009. Assistents: 180.

Participació i col·laboració

- VI Jornades Internacionals de Recerca en Didàctica de les Ciències Socials. Departament de Didàctica de la Llengua i la Literatura i de les Ciències Socials de la UAB. Febrer de 2009. Assistents: 60.
- VII Jornades d'Actualització Científica del Vallès Occidental. "Nanotecnologia, Tecnologia dels aliments, Crisi econòmica actual i Cerca d'Informació per Internet. Serveis Educatius, Serveis Territorials del V. Occidental i la coordinació per a la relació amb l'ensenyament secundari". Campus de la UAB, Febrer de 2009. Assistents: 86
- III Jornades de Formació per a Educadors i Educadores de Museus i Centres de Ciència. Museu Agbar de les Aigües. Març de 2009. Assistents: 74
- IX Jornada Un dia a l'Autònoma, "Nous materials per a l'ensenyament de les llengües". Cinc convocatòries. UAB. Març de 2009. Assistents: 65
- II Edició del Cicle de Converses: "Noves eines per repensar l'educació". El CosmoCaixa i l'ICE de la UAB hem organitzat conjuntament un cicle de converses sota el títol de "La complexitat en els processos de transmissió de coneixement". CosmoCaixa. Març i abril de 2009. Assistents: 110
- III Trobada sobre Semiimmersió a Catalunya. I Taula Rodona Internacional sobre Programes AICLE. Adreçada al professorat de totes les àrees del currículum i a equips directius interessats a posar en funcionament programes d'ensenyament en llengua estrangera. Coorganitzat amb el Grup de Recerca en Ensenyament i Interacció Plurilingües / Content and Language Integrated Learning - Semiimmersió. Facultat de Ciències de l'Educació de la Universitat Autònoma de Barcelona. Maig de 2009. Assistents: 86.

- I Col·loqui Europeu Verbotonal sota el títol “Percepció Fònica, Parla i Parlar”. Associación Española Verbotonal (AEV) i el Departament de Filologia Francesa i Romànica de la UAB. Bellaterra, Maig de 2009.
- Jornades d'Actualització Científica i Didàctica “La literatura de l'exili”. Grup d'Estudis sobre l'Exili Literari – Centre d'Estudis sobre les Èpoques Franquista i Democràtica (CEFID.UAB). Juliol de 2009. Assistents: 31
- Simposi sobre Com i què hem d'ensenyar a les aules del segle XXI?, organitza el Departament de Filologia Catalana de la UAB i altres institucions i entitats. Institut d'Estudis Catalans. Octubre de 2009. Assistents: 165.
- 15enes Jornades d'Escola Rural: Competències per a un poble educador. Octubre de 2009

En preparació

- Trobada del professorat de llengua: La correcció i avaluació dels textos escrits: un camí per replantejar-se l'ensenyament i l'aprenentatge de la llengua?. Gener de 2010.
- Trobada dels tutors i tutores del professorat interí del programa “Comencem bé: Com generem espais per aprendre junts. Una escola que acompanya i es transforma. Una mirada creativa vers l'avaluació”. Gener de 2010.
- X Jornades 0-12 “Des de l'escola construïm una nova cultura educativa”, organitzades pels Moviments de Renovació Pedagògica. Gener de 2010.
- Jornades “Un dia a l'Autònoma”. Presentació dels nous graus. Programa Argó i Coordinació per a les Relacions amb l'Ensenyament Secundari. Gener i febrer de 2010.
- VIII Jornades d'Actualització Científica del Vallès de les àrees de biociència i geologia i d'humanitats i ciències socials. Febrer de 2010.
- VII Jornades Internacionals de Recerca en Didàctica de les Ciències Socials. Febrer de 2010
- Trobades Personal Formador d'Infantil, Primària i Secundària per intercanviar Estratègies d'Intervenció Assessora. Febrer de 2010.
- II Jornada Espurn@: Cooperació i metodologies 2.0 per al canvi. Febrer de 2010.
- I Jornada d'Escoles Novelles. “Temps d'escola, temps de vida”. Març de 2010.
- III Jornades sobre Webquest, organitzades amb la col·laboració de la Comunitat Catalana de Webquest i amb el suport del Departament d'Educació de la Generalitat de Catalunya. Març de 2010.

- IV Jornades de Llengües Clàssiques, organitzades amb la col·laboració del Col·legi Oficial de Doctors i Llicenciats de Catalunya. Març de 2010.
- “Som-hi!: experimenta la física a través dels sentits”. Departament de Física de la UAB. Març de 2010.
- Jornada Argó al Departament de Física. Som-hi!. Març de 2010.
- II Jornades d’Estiu de Pedagogia Sistèmica. Juliol de 2010,
- Congrés Internacional de Docència Universitària i Innovació. “Nous Espais de Qualitat en Educació Superior”. Juny - juliol de 2010.
- X Jornades d’Innovació a l’Etapa d’Educació Infantil “Amor i educació”. Octubre de 2010.

4. ÀMBIT DE SERVEIS, ORGANITZACIÓ I GESTIÓ

- Edició de llibres i revistes
- Servei de Mitjans Audiovisuals i Multimèdia
- Relacions institucionals
- Personal

- **Edició de llibres i revistes**

L'ICE ha publicat durant l'any 2009:

- Els números 1, 2 i 3 del volum 27 de la revista *Enseñanza de las Ciencias*, editats en paper, en CD i en el web de la revista. Aquesta revista es publica conjuntament amb la Universitat de València des de l'any 1982 i té 970 subscriptors. Reconeixement de la revista al Social Sciences Citation Index. Setembre de 2009.
- El número 8 de la revista *Enseñanza de las Ciencias Sociales*, que s'edita conjuntament amb l'ICE de la Universitat de Barcelona i amb la col·laboració de La Asociación Universitaria del Profesorado de Didáctica de las Ciencias Sociales.

De la col·lecció Els Llibres de l'ICE de la UAB

- *Quadern. Normativa bàsica de la llengua catalana*, núm. 7 (reimpressió), de J. A. Castellanos.
- *Llegir per aprendre. Una proposta per treballar les lectures a l'ESO*. Coordinació: Jeroni Moya Obes.
- *Llegim en parella. Tutoria entre iguals, a l'aula i a casa, per a la millora de la comprensió lectora*. Grup de Recerca Aprenentatge entre Iguals de l'ICE-UAB. Coordinació: David Duran.
- *FLE: état des lieux et perspectives*. XXVes Jornades de Francès. DVD. (en preparació)
- *Vincles per educar*. Actes de les IX Jornades d'Innovació en l'Etapa d'Educació Infantil. Llibre i CD adjunt
- *Competències: una oportunitat per repensar l'escola*. Coordinació: David Vilalta ICE – UAB. (en premsa)

Actuacions que cal destacar sobre difusió, distribució, venda i edició de noves publicacions

- Les publicacions de l'ICE s'han ressenyat en les principals revistes adreçades a ensenyants: *Perspectiva Escolar*, *Cuadernos de Pedagogía*, *Guix*, *Aula*, etc.
- Les publicacions de l'ICE també han estat presents en diferents àmbits culturals: Setmana del Llibre en Català, escoles d'estiu de Rosa Sensat i del Col·legi de Llicenciats, trobades i seminaris, etc.
- Presentació, a càrrec dels coordinadors, del llibre *¿Es posible viajar con las matemáticas?*
- Coordinació de les tasques editorials de difusió de les revistes *Enseñanza de las Ciencias Sociales* i *Enseñanza de las Ciencias*.

Participació i col·laboracions i projecció exterior

- Presentació del llibre *“La palabra compartida. La competencia comunicativa en el aula”*. Casa de Convalescència de l’Hospital de Sant Pau. 29 d’octubre de 2009. Autors: Carme Durán, Imma López, Iolansa Sediles i Juan Sánchez-Enciso.
- Monogràfic de *“Perspectiva Escolar”*. Recull d’experiències i d’idees que es van viure a la jornada duta a terme a la seu del CosmoCaixa amb el fil conductor de “Conversar per comprendre”.
- Publicació del llibre de *Didáctica de la música en la educación secundaria. Competencias docentes y aprendizaje*. Josep Lluís Zaragozà. Editorial Graó, Biblioteca de Eufonía, núm. 265.
- Lliurament del XXIX Premi de Pedagogia Marta Mata, al nostre formador Ramon Grau Sánchez pel treball sobre “Altres formes de fer Ciència. Models didàctics alternatius a l’aula de ciències naturals a l’ESO”. A l’adreça www.rosasensat.org/premis/4 hi trobareu informació sobre el Premi.
- *Corrandescola. Proposta didàctica per treballar la Glosa a primària. La cançó improvisada a Primària*. Grup de treball interdisciplinari. Coordinador: Albert Casals Ibáñez. (en premsa). Encàrrec del Servei d’Immersió i Ús de la Llengua. Departament d’Educació.
- Publicació del treball “Transferència de la formació als centres”. ICE – UAB i CRP del Vallès Occidental (Montcada i Reixac, Ripollet i Sta. Perpètua). Guix. Maig de 2009.
- Publicació d’articles en el monogràfic sobre “Astronomia a l’educació primària i secundària” amb motiu de l’Any Internacional. Equip d’Astronomia, Astrofísica i Cosmologia de l’ICE de la UAB.

- **Servei de Mitjans Audiovisuals i Multimèdia**

Presentació

El Servei d'Audiovisuals i Multimèdia de l'ICE de la UAB no només dóna suport a l'institut en què està ubicat, sinó també a moltes altres seccions de la Universitat. Al mateix temps du a terme projectes innovadors, per encàrrec d'institucions externes a la UAB canalitzades a través del Centre Mèdia de la UAB.

La memòria de l'any 2009 recull feines molt diverses: des de tasques adreçades al professorat, fins a grans projectes que es desenvolupen durant anys i que impliquen el concurs de moltes persones i un notable nivell de complexitat, com ara el projecte Minerva, Creat, etc., a més a més de la cobertura que d'una manera sistemàtica s'ha donat a l'Àrea de Comunicació.

Les principals línies que el Servei té obertes són:

- Produccions.
- Cobertura de les necessitats de comunicació institucional (per a l'Àrea de Comunicació, el Gabinet del Rectorat, el Vicerectorat de Transferència Social i Cultura, etc.).
- Tasques adreçades a l'ICE, tant pel que fa a formació permanent del professorat com pel que fa a projectes específics (Argó, Ítaca, etc.).
- Desenvolupament de grans projectes (normalment de finançament extern i de llarga durada).

Tanmateix, i paral·lelament a les produccions i als serveis, és rellevant la col·laboració amb altres organismes (com ara l'ATEI, la Generalitat de Catalunya, etc.), que proporcionen a la Universitat finançament per a noves produccions i presència internacional en la difusió d'aquestes produccions (atès que les més importants s'emeten per tot l'Estat espanyol i fins i tot pel Canal Internacional de TVE).

També seguim treballant en el desenvolupament d'una plataforma de comunicació que ens permeti oferir nous serveis com ara *openmeetings* o la futura TV de la Universitat Autònoma.

Produccions

Exposició "UAB 40 anys". Realització de tres produccions audiovisuals, dirigides pel professor Enric Cassany, comissari de l'exposició commemorativa inaugurada el dimarts 13 d'octubre. Per encàrrec del Vicerectorat de Transferència Social i Cultural es van fer tres vídeos per projectar a la sala d'exposicions:

- *A la recerca de coneixement*. Document que recull els testimonis d'una representació dels investigadors i investigadores de la UAB. Durant els mesos de maig, juny i juliol de 2009 s'han entrevistat 27 professors i professores de la UAB de diferents àrees del saber, que parlen de la seva experiència com a docents i investigadors, dels canvis que han viscut i de les perspectives de futur. Durada: 36 minuts.

- *Els inicis*. Documental sobre els primers anys de la UAB, des dels inicis a Sant Cugat del Vallès fins a principis dels anys vuitanta. Després d'un intens treball de documentació, s'hi recullen imatges –algunes de memorables i pràcticament inèdites– dels deu primers anys de la Universitat. Durada: 27 minuts.
- *Al servei de l'Autònoma*. “Mini càpsula” que vol reflectir la contribució del personal d'administració i serveis a les tasques de la Universitat. Durada: 4 minuts.

Per a més informació, consulteu el web: www.bib.uab.es/comunica/40anys/multi.htm.

Campus d'excel·lència internacional

La Universitat Autònoma de Barcelona va ser una de les cinc universitats de l'Estat que va obtenir el reconeixement de campus d'excel·lència internacional. Novembre de 2009.

El vídeo descriu el projecte UAB-CEI de manera visual i amb un format narratiu i pretén reflectir el potencial i el compromís de la nostra Universitat així com explicar de manera molt sintètica els eixos i els àmbits en què es desenvoluparan les actuacions del projecte. Durada: 10 minuts.

Paral·lelament el SMI-ICE va col·laborar amb l'Àrea de Comunicació en la realització d'un vídeo encarregat a una empresa externa.

Projecte “Pren nota”

Sèrie de microespais “Pren nota”, dedicats a orientar a l'estudiant. És una coproducció entre la Universitat Autònoma de Barcelona, la Universitat d'Alacant, la Universitat de Barcelona, la Universitat de les Illes Balears i la Universitat de València. Juliol de 2009. Durada aproximada: 4 minuts.

- *Pren nota: Doctorat*
- *Pren nota: Postgrau*
- *Pren nota: Nutrició*
- *Pren nota: Mobilitat*
- *Pren nota: Formació Contínua*

Arxiu Històric

Projecte de realització d'entrevistes a personatges de la història de la UAB. Aquests documents videogràfics de gran valor documental formaran part de l'Arxiu Històric de la UAB.

- *Entrevista amb el Dr. Antoni Serra Ramoneda*. Setembre de 2009

IDES

ICE-IDES. Col·laboració en l'activitat formativa “Observació a l'aula”. Enregistrament a la Facultat de Veterinària. Docent: Mar Bardagi

Comunicació institucional

Produccions per a l'Àrea de Comunicació i Promoció

- **Projecte “NEO” de divulgació científica.** El projecte iniciat a l'any 2005 al Servei de Multimèdia Institucional de l'ICE, amb la col·laboració de l'Àrea de Comunicació i Promoció de la UAB, produeix reportatges de divulgació científica sobre els resultats de la recerca a l'Autònoma. Els principals destinataris dels vídeos són les televisions locals. El projecte consta actualment de 31 capítols, els primers dels quals es van emetre per totes les emissores de la Xarxa de TV Locals de Catalunya.

A l'any 2009 s'han fet els següents:

- *Els homínids de Can Mata.* Juliol de 2009. Durada: 4:49
- *Materials que desafien la natura.* Juny de 2009. Durada: 2:29
- *Metamorphosis: Cercant el rostre de la UAB.* Març de 2009. Durada: 5:18
- *Els mapes en l'era d'internet.* Març de 2009. Durada: 4:11
- *La fossa de Gurb.* Febrer de 2009. Durada:3:45
- *L'home enfront la mort.* Gener de 2009. Durada:2:29
- *Predicció dels nivells de pol·len i d'espores.* Gener de 2009. Durada: 3:18
- *Petabytes per generar coneixement.* Gener de 2009. Durada: 4:15

Per a més informació, consulteu l'Àrea de Multimèdia de la pàgina web de l'Autònoma i la pàgina de Youtube de la UAB.

- **Projecte “3Q (tres qüestions)”.** Format audiovisual per elaborar entrevistes curtes als investigadors i investigadores que puntualment visiten la UAB per divulgar-les.

Entrevistes de la sèrie:

- *Aly Conteh*, director del programa de Digitalització de la “British Library”.
- *Phil Manning*, paleontòleg, professor de la Universitat de Manchester.
- *Leonard Talmy*, lingüista, professor emèrit de Lingüística de la Universitat de Buffalo, a Nova York (EUA).
- *Pere Castells*, llicenciat en Ciències Químiques, en l'especialitat d'Orgànica, és especialista en recerca gastronòmica, responsable del Departament de Recerca Gastronòmica i Científica de la Fundació Alícia.
- *Carlos Sandoval*, pedagog, cap del Centre d'Investigacions Educatives i Pedagògiques de la Facultat d'Educació de la Universitat d'Antioquia (Colòmbia).

Asociación de las Televisiones Educativas y Culturales Iberoamericanas (ATEI)

El SMI-ICE col·labora amb el programa de notícies diari NCI (Noticias Culturales Iberoamericanas) amb la producció de notícies culturals per emetre via satèl·lit per tota Iberoamèrica.

- Enregistrament d'imatges al FICOMIC per a Noticias Cultares Iberoamericanas. Saló del Còmic de Barcelona
- Enregistrament d'imatges i entrevista a Jordi Font, referent a la posada en òrbita del satèl·lit SMOS. Institut de Ciències del Mar.

Produccions per a l'ICE

- **II Trobada MEF.** El vídeo mostra el treball fet en aquestes jornades a través de la realització de tallers pràctics utilitzant una metodologia de treball cooperatiu. Barberà de Vallès.
- **Projecte Espurn@.** Documentació d'activitats del projecte Espurn@.
- **Programa Argó.** Tutoria d'estudiants del programa Argó de l'ICE.
- **Treball i assessorament.** A l'ICE, Ítaca, Programa Argó, Primària, Secundària, Secretaria General i diversos departaments i àrees de la UAB.

Producció de grans projectes (normalment de finançament extern i de llarga durada)

Minerva

- Disseny, producció i direcció tècnica del material multimèdia FontdelCat per al projecte Minerva. Tot i que el projecte es va presentar oficialment el desembre de 2008, l'any 2009 ha servit per introduir-hi les versions que estaven incompletes (essencialment, la italiana, la portuguesa i la romanesa), per fer-ne una revisió global i fer-hi les esmenes adients...

<http://ice.uab.cat/fontdelcat>

TV de la UAB

- Continuació del treball, iniciat l'any passat, referent a la creació d'una plataforma d'emissió de programes en directe que permeti a la UAB emetre tant els actes importants que ara s'emeten de forma independent, com els repositoris de vídeos científics de què disposa la Universitat i, molt especialment, un seguit de programes específics adreçats no solament a la comunitat universitària, sinó també al públic en general.
- Així mateix, es continua treballant en el disseny d'algunes maquetes perquè una comissió en valori els resultats, defineixi els programes més adients i alhora analitzi els problemes que sorgeixin i els costos reals que impliquen.
- Algunes maquetes proposades són: *La UAB s'explica, idees per a una UAB de qualitat, els joves, futurs estudiants, la classe, el campus científic, una vida de recerca i les conferències.*

Implementació de la plataforma sincrònica de comunicacions "Openmeetings"

Cada vegada més el professorat necessita una manera de comunicar-se tant pel que fa a reunions i debats entre docents com amb els seus estudiants, sobretot quan es tracta de grups reduïts en cursos de postgrau, doctorat, màsters, etc.

Habitualment es fa servir la videoconferència, però sovint això no és suficient perquè calen diverses eines complementàries, a més a més, malgrat oferir molta qualitat la videoconferència exigeix desplaçar-se allà on està ubicat el servei.

Seguint amb la política de programari lliure del Centre Mèdia estem implementant una altra aplicació que té funcionalitats molt semblants a "l'Adobe Connet" i de eficàcia provada anomenada Openmeetings desenvolupada inicialment per un grup de universitaris alemanys. S'han fet diverses proves tècniques (qualitat d'imatge , de càrrega de xarxa en diverses condicions, etc) i de funcionalitat: per exemple, com es treballen i moderen els debats en aquest entorn, etc. També s'ha traduït al català i s'han ajustat els paràmetres tècnics per obtenir-ne el millor rendiment amb les condicions en què es treballarà.

La fase següent consistirà a implementar el sistema en un parell de facultats en situacions reals.

- **Relacions institucionals (externes)**

Instituts o entitats amb les quals l'ICE ha col·laborat darrerament en projectes de recerca, en programes internacionals o en encàrrecs d'estudis i de formació.

Departament d'Educació

- Direcció General d'Innovació actualment Direcció General de l'Educació Bàsica i el Batxillerat
 - Subdirecció General de Formació i Desenvolupament del Personal Docent
 - Subdirecció General d'Ordenació Curricular i Serveis Educatius.
- Direcció General de Planificació i Entorn
 - Subdirecció General de Llengües i Entorn
- Direcció General d'Ensenyaments Professionals, Artístics i Especialitzats
 - Subdirecció General de Planificació i Organització de la Formació Professional
- Serveis Territorials d'Educació del Vallès Occidental, Maresme i Vallès Oriental

Departament d'Innovació, Universitats i Empresa

Altres institucions, entitats, empreses, col·lectius, convenis

- Consells comarcals de l'Alt Penedès, el Vallès Occidental i el Consorci de Municipis del Moianès.
- Institut Municipal d'Educació, Museu de Ciències Naturals, Ajuntament de Barcelona.
- Institut d'Infància i Món Urbà.
- Ajuntaments de Badalona, Badia del Vallès, Barberà del Vallès, Berga, Caldes de Montbui, Canovelles, Castellar del Vallès, Castelldefels, Cerdanyola del Vallès, Esparreguera, Gironella, Granollers, l'Ametlla del Vallès, l'Hospitalet de Llobregat, la Garriga, Martorell, Mataró, Molins de Rei, Montcada i Reixac, Palau-solità i Plegamans, Puig-reig, Ripollet, Rubí, Sabadell, Sant Cugat del Vallès, Sant Feliu de Llobregat, Sant Joan Despí, Sant Quirze del Vallès, Terrassa, Ullastrell, Vacarisses, Viladecans i Viladecavalls.
- Diputació de Barcelona. Àrea d'Educació i Àrea de Cultura.
- Unión Latina.
- CosmoCaixa
- ONG Mestres per Bòsnia
- UNAN (Universidad Nacional Autònoma de Nicaragua)
- PRESME (ProEducació i Salut Mental)
- Col·legi Oficial de Doctors i Llicenciats de Catalunya

Acords de col·laboració

- Institut de Ciències de l'Educació de la Universitat de Barcelona.
- Federació de Moviments de Renovació Pedagògica.
- Edició de *Senderi. Butlletí d'Educació en Valors*.
- Facultat de Psicologia, Ciències de l'Educació i l'Esport Blanquerna, de la Universitat Ramon Llull.
- Rosa Sensat.
- iEARN-Pangea.

- **Personal**

- **Personal fix**

- Direcció:*

- Montserrat Anton Rosera

- Professorat en comissió de serveis del Departament d'Educació:*

- 9 professors i professores

- Subdirector: Josep M. Tatjer Montaña

- Secretaria tècnica: Francesc Costa i Margarida Teixidor.

- Formació permanent d'educació infantil i primària:*

- Margarida Teixidor Corominas (coordinació)

- Carles Parellada Enrich

- David Vilalta Murillo

- Jordi Canelles (fins al mes de setembre de 2009), Carmina Pinya (a partir de l'1 de setembre de 2009)

- Formació permanent d'educació secundària:*

- Francesc Costa Roca (coordinació) (a partir de l'1 de setembre de 2009)

- Josep Masalles Román

- Maria Masip Utset

- Christiane Guerao Barbier (coordinació, fins al 31 d'agost de 2009)

- Programa Argó:*

- Dolors Quinquer Vilamitjana

- Campus Ítaca:*

- Pilar Garcia Rovira (fins al 31 d'agost de 2009), Christiane Guerao Barbier (a partir de l'1 de setembre de 2009)

- Personal d'administració i serveis*

- 13 a Bellaterra, 2 a Sant Pau, 2 al Servei de Mitjans Audiovisuals.

— **Col·laboradors estables**

Professorat de la UAB coordinador de programes:

Joan Pagés. Revista Enseñanza de las *Ciencias Sociales*
Manuel Tost Planet. Recerca en Llengües Romàniques
Carme Azcárate, Mercè Izquierdo. Revista *Enseñanza de las Ciencias*
Carme Tomás Martorell. Cursos per a la gent gran
Jordi Deulofeu Piquet. CAP (fins a l'1 de setembre de 2009)
Neus Sanmartí. Màster de Nicaragua

Cal remarcar que aquest professorat no té cap alliberament específic per part de la UAB.

— **Altres professorats col·laboradors (en recerca, projectes i formació del professorat)**

Professorat de la UAB: 416

Professorat d'educació infantil, primària i secundària: 737